

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, odbor zvláštní ochrany přírody jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) a ust. § 78 odst. 1 a odst. 3 písm. f), písm. h) a písm. k) ve spojení s ust. § 43 odst. 2 a ust. § 56 odst. 4 a ust. § 44b zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen "zákon"), **zveřejňuje** v souladu s § 25 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a podle § 172 odst. 1 správního řádu toto

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY Č. 8/2023

I.

jímž povoluje podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a), b) a c) zákona z důvodu převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody a dále v zájmu ochrany volně žijících živočichů, v zájmu prevence závažných škod zejména na dobytku a ostatních typech majetku a v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti, výjimku ze základních podmínek ochrany dle § 50 odst. 1 a 2 zákona jedinců zvláště chráněného druhu vlka obecného (Canis lupus) zařazeného dle § 14 odst. 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb. a přílohy č. III této vyhlášky do kategorie kriticky ohrožený, konkrétně výjimku ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje tohoto zvláště chráněného druhu živočicha, zejména chytat, rušit, zraňovat nebo usmrcovat jedince vlka obecného, kteří budou vyhodnoceni podle kritérií Pohotovostního plánu pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (schváleného deklarací MŽP a MZe č.j. MZP/2023/630/1108 ze dne 5. 5. 2023 a publikovaného ve Věstníku MŽP, srpen 2023, částka 7, ke stažení na odkazu: https://www.mzp.cz/cz/vestnik_mzp_2023, dále jen „Pohotovostní plán“) jako problematictí (tedy od stupně II. závažnosti situace výše ve smyslu tabulky č. 1 Pohotovostního plánu), a dále výjimku ze zákazů držet nebo dopravovat jedince vlka obecného odchycené nebo usmrcené na základě této výjimky za níže stanovených podmínek:

Podmínky uplatňování povolené výjimky ze zákonných zákazů

Postup dle Pohotovostního plánu lze uplatnit v případě problematických jedinců vlka obecného pouze za těchto podmínek stanovených podle § 56 odst. 3 a odst. 7 a podle § 5b odst. 3 zákona:

- 1) **vyhodnocení příčin a okolností chování daného jedince či jedinců** provedené Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen „Agentura“) prokázalo, že se jedná o chování klasifikované v II. a III. stupni závažnosti situace podle Pohotovostního plánu a Pohotovostní štáb ustavený dle čl. 4.3 Pohotovostního plánu stanovil v zápisu ze svého jednání konkrétní opatření a postup adekvátní dané situaci (chování jedince/jedinců vlka obecného),
- 2) jsou uplatňována **pouze opatření a postup stanovený Pohotovostním štábem** (zápisem z jeho jednání), a to, s ohledem na podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení ve smyslu § 56 odst. 1 zákona, **vždy od mírnějších** (posílení preventivních opatření dle čl. 5.3 Pohotovostního plánu, plašení aj. averzivní podmiňování dle čl. 5.4 Pohotovostního plánu) až po případné odstranění jedince z populace,

- 3) v případě jedince, jehož chování bude klasifikované v II. a III. stupni závažnosti situace, resp. případů, kdy to je s ohledem na závažnost a naléhavost možné a potřebné, bude zajištěn **intenzivní monitoring, resp. sledování a sběr informací** za účelem stanovení příčin a způsobu řešení smělého, problematického či kritického chování konkrétního jedince/jedinců vlka obecného (ve smyslu čl. 5. 1 Pohotovostního plánu); jako součást monitoringu je možné provést odchyt jedinců a instalaci telemetrického sledovacího zařízení,
- 4) v případě jedince, jehož chování bude klasifikované v II. a III. stupni závažnosti situace, bude zajištěno **averzivní podmiňování** (systematické plašení), pokud to Pohotovostní štáb stanoví jako adekvátní opatření s ohledem na podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení (podle podmínky č. 2) k odvrácení či omezení smělého, problematického či kritického chování konkrétního jedince/jedinců vlka obecného,
- 5) v případě jedince, jehož chování bude vyhodnoceno dle podmínky č. 1 ve III. stupni závažnosti situace **jako kritické** (ve smyslu tabulky č. 1 Pohotovostního plánu) nebo v případě, kdy je na základě vyhodnocení dle podmínky č. 1 zřejmé, že jedinec **opakovaně překonává** řádně provedená a funkční preventivní opatření k zabezpečení hospodářských zvířat doporučená Standardem na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem Standard AOPK ČR: Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem, SPPK E 02 006, dostupné zde: <https://nature.cz/web/cz/platne-standardy>., a je **Pohotovostním štábem, formou zápisu z jednání, potvrzeno, že neexistuje jiné uspokojivé řešení**, bude v návaznosti na splnění podmínky č. 2 **zajištěno odstranění jedince z populace**; odstraněn z populace může být pouze jedinec či jedinci prokazatelně spojení s řešeným problematickým chováním - dle situace se může jednat o konkrétního jedince nebo více členů smečky, pokud problematické způsoby chování přejali a nebo takové chování přetrvává,
- 6) Pohotovostní štáb projedná **způsob provádění** monitoringu, averzivního podmiňování a nebo odstranění jedince či jedinců z populace dle podmínek č. 3 - 5 a ve spolupráci s dotčenými subjekty, kteří se na jejich provádění budou podílet (uživatelé honiteb, příslušnými odborníky aj.) upřesní kdo a jak postup zajistí; způsob, podmínky a upřesnění organizačního zajištění Pohotovostní štáb uvede v zápise ze svého jednání,
- 7) při **odchytu** (pro účely definované v podmínce č. 3 nebo 5) budou použity pouze metody s využitím živochytných odchyťových zařízení (živochytný sklopec nebo zařízení soft catch trap a Belisle foot snare použitelná pro odchyt vlka v souladu s vyjádřením Evropské komise (Ref. Ares (2018)1412230 - 14/03/2018) k Nařízení Rady (EHS) č. 3254/91), případně další metody pro bezpečný a šetrný odchyt živých jedinců adekvátně k dané situaci) při dodržení dalších povinností stanovených zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů,
- 8) při **použití odchyťových** zařízení bude technicky zajištěno sledování jejich aktivace a osoby pověřené Pohotovostním štábem k realizaci odchytu budou v **pohotovosti** tak, aby zajistili dojezd k odchycenému jedinci v co nejkratším termínu s ohledem na zajištění welfare odchycených jedinců,
- 9) usmrcení jedince (při odstranění jedince z populace podle podmínky č. 5) lze provést **pouze střelnou zbraní** a v souladu s dalšími podmínkami zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti. Pokud jde o podmínky a způsoby lovu, je s ohledem na okolnosti, pokud to následné rozhodnutí dle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti umožní, možné provedení odlovu jedince také v noci, s pomocí noktovizoru i usmrcení v odchyťových zařízeních. Usmrcení jedince je možné rovněž **po odchytu injekčně** za použití veterinárních preparátů odborně způsobilou osobou,
- 10) provedení odchytu či usmrcení bude tím, kdo jej provedl, zdokumentováno (zaznamenání místa a času, fotodokumentace, případně zaznamenání tělesných údajů jedince) a telefonicky nebo jinou vhodnou formou bude provedení **bezodkladně oznámeno předsedovi Pohotovostního štábu** pořízená dokumentace bude následně předsedovi Pohotovostního štábu zaslána v co nejkratším termínu prostřednictvím elektronické pošty nebo datových schránek,
- 11) po nezbytnou dobu bude zajištěno **uchování celého neporušeného jedince** za účelem jeho prohlídky a získání údajů a vzorků k dalšímu využití v zájmu ochrany druhu. Místo uložení kadáveru a způsob jeho přepravy dohodne Pohotovostní štáb a uvede v zápise ze svého jednání. Usmrceného jedince nebo jeho části může **dopravovat pouze osoba, která**

usmrcení provedla nebo osoba, kterou určí Pohotovostní štáb v zápise ze svého jednání. O dalším využití usmrceného jedince a povolení držení a dalšího nakládání s ním bude rozhodnuto v rámci samostatného správního řízení,

- 12) Agentuře bude Pohotovostním štábem každoročně k 31. 1. předložena písemná zpráva o činnostech provedených podle této výjimky za uplynulý kalendářní rok, která bude obsahovat také zhodnocení realizovaných činností ve vztahu k řešené situaci. Reportingovou povinnost dle § 56 odst. 7 zákona zajistí Agentura.

II.

stanoví podle ustanovení § 5 odst. 6 zákona opatření k regulaci (odstranění) kříženců vlka obecného a psa, za těchto podmínek:

- 1) v případě podezření na přítomnost **křížence vlka obecného a psa** Agentura zajistí vyhodnocení, zda konkrétní jedinec je křížencem vlka obecného a psa (tj. zda se ve smyslu Pohotovostního plánu jedná o jedince, u něhož je křížení zjevné nebo je možné jej identifikovat jako křížence v 1. generaci na základě genetických analýz) a Pohotovostní štáb ustavený dle čl. 4.3 Pohotovostního plánu následně **stanoví v zápisu ze svého jednání konkrétní opatření k odstranění křížence z přírody** adekvátní dané situaci, včetně postupu a organizačního zajištění jejich provedení obdobně dle výroku I. podmínky č. 6 tohoto opatření obecné povahy; **uplatňována budou pouze opatření a postup stanovený Pohotovostním štábem** (zápisem z jeho jednání),
- 2) **v případě odchyty** (pro účely případného potvrzení křížence dle podmínky č. 1 nebo odstranění křížence z přírody) budou použity metody a postup dle výroku I. podmínky č. 7 a 8,
- 3) usmrcení jedince křížence vlka a psa identifikovaného v souladu s podmínkou č. 1 lze provést **pouze střelnou zbraní** a v souladu s dalšími podmínkami zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Usmrcení jedince je možné i **po odchytu injekčně** za použití veterinárních preparátů,
- 4) **provedení odchyty či usmrcení** bude tím, kdo jej provedl, zdokumentováno (zaznamenání místa a času, fotodokumentace, případně zaznamenání tělesných údajů jedince) a telefonicky nebo jinou vhodnou formou bude provedení **bezodkladně oznámeno předsedovi Pohotovostního štábu**, pořízená dokumentace bude následně předsedovi Pohotovostního štábu zaslána v co nejkratším termínu prostřednictvím elektronické pošty nebo datových schránek,
- 5) po nezbytnou dobu bude zajištěno **uchování celého neporušeného jedince** za účelem jeho prohlídky a získání údajů a vzorků k dalšímu využití v zájmu ochrany druhu. Místo, způsob uložení kadáveru, způsob jeho přepravy a další nakládání s ním určí Pohotovostní štáb a bude uvedeno v zápisu z jeho jednání.

III.

povoluje podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona výjimku ze základních podmínek ochrany chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a přírodních rezervací, konkrétně ze zákazu:

v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona – vjíždět a setrávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu,

v ust. § 29 písm. d) - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, písm. h) - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, písm. i) zákona - odchyťovat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona,

v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona - odchyťávat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství,

a uděluje souhlas podle § 44 odst. 3 zákona k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných územích ve správním obvodu Agentury, za účelem provádění nezbytných opatření stanovených podle výroku I. a II. tohoto opatření obecné povahy, s tím, že při provádění opatření, zejména při vstupu či vjezdu do území a umístování odchyťových zařízení je nezbytné vždy omezit zásahy do přírodního prostředí na nejnezbytnější míru a postupovat tak, aby nedošlo k ohrožení nebo poškození předmětu ochrany zvláště chráněného území; Pohotovostní štáb stanoví v zápise ze svého jednání společně s podrobnostmi provedení dle výroku I. podmínky č. 6 a výroku II. podmínky č. 1 také případné podmínky provádění opatření ve zvláště chráněném území a dle těchto podmínek je v souladu s výrokem I. podmínkou č. 1 tohoto opatření obecné povahy nezbytné postupovat.

IV.

uděluje souhlas s výkonem práva myslivosti v národních přírodních rezervacích podle § 30 zákona, a to pro účely výše popsané pod I., II. a III.

V.

Toto opatření obecné povahy se vztahuje na území správního obvodu Agentury vymezeného v § 78 odst. 1 zákona. Podle § 173 odst. 1 správního řádu **nabývá toto opatření obecné povahy účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce Agentury**. Opatření obecné povahy je platné do **31. 12. 2033**.

Odůvodnění:

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky jako příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 78 odst. 1 zákona přistoupila na základě žádosti Asociace soukromého zemědělství České republiky ze dne 13. 9. 2023, č. j.: 17205/SOPK/23 k vydání tohoto opatření obecné povahy, kterým se **povoluje výjimka dle § 56 zákona ze základních podmínek ochrany jedinců druhu vlk obecný**, jako zvláště chráněného druhu dle § 48 zákona a § 14 odst. 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb. v kategorii kriticky ohrožený, **pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného, současně stanoví opatření k regulaci (odstranění) případných kříženců vlka obecného a psa dle § 5 odst. 6 zákona**, pokud by byl výskyt křížence v přírodě zjištěn a současně povoluje **výjimka dle § 43 zákona ze zákazů v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona** – vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrvávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu, **v ust. § 29 písm. d)** - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, **písm. h)** - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, **písm. i) zákona** - odchyťávat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona

v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona - odchyťávat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství **a uděluje souhlas dle § 44 odst. 3 zákona** činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území pro účely řešení uvedených situací při výskytu problematických jedinců vlka či regulaci (odstranění) křížence.

Vlk obecný (ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. uváděno české jméno vlk, v zákoně o myslivosti pak vlk eurasijský, jedná se o stále stejný druh – latinsky *Canis lupus*, pro účely tohoto opatření obecné povahy se jednotně používá platný český název vlk obecný - viz Anděra M. (1999): České názvy živočichů II. Savci (Mammalia), Národní muzeum, (zoologické odd.), Praha, 147 pp.) byl v minulosti na území ČR i v řadě dalších evropských zemí prakticky vyhuben. Životaschopná populace se zachovala mj. v oblasti Karpat (na Slovensku a v dalších zemích) odkud se začali vlci v 90. letech minulého století v omezené míře šířit zpět na území ČR (do oblasti Beskyd). Po r. 2000 došlo k rozvoji tzv. středevropské nížinné populace vlka v oblasti západního Polska a sousedních oblastí Německa

(Lužice). V posledních letech se vlci začali z okolních zemí šířit na území ČR ve větší míře a **dochází ke vzniku trvalého osídlení a ustálení vlčích teritorií na našem území**. Aktuálně je vlkem osídleno celé pohraničí ČR (vyjma jižní Moravy - viz mapa výskytu na kartě druhu na Portálu ISOP AOPK ČR, https://portal.nature.cz/publik_syst/nd_nalez-public.php?idTaxon=34348) a zejména mladé dispergující jedince je možné zaznamenat i na ostatním území ČR. Populace vlka je pravidelně Agenturou monitorována, dle § 78 odst. 5 zákona. Vlk se tedy jako vrcholový predátor postupně stává opět **přírozenou složkou našich ekosystémů**. Nicméně v případě nedostatečné prevence jsou vlci schopni začít využívat i snadno dostupné, avšak zcela nežádoucí zdroje potravy (nedostatečně zabezpečená stáda hospodářských zvířat, živočišné odpady v okolí sídel, volně pobíhající psi a podobně), a to může vést v důsledku až k **narušení přírodních vzorců chování, postupnému naučení překonávání preventivních opatření a ekonomicky závažným škodám na hospodářských zvířatech, případně silné habituaci a následně i nárůstu bezpečnostních rizik pro obyvatele**. Na takové chování je pak nezbytné nahlížet jako na „**problematické**“ a řešit jej, přičemž mohou nastávat i situace, v nichž je nezbytné postupovat bezodkladně nebo včas použít vhodná opatření k prevenci či omezení vzniku nevhodného chování jedinců vlka. Naléhavost včasného řešení takových situací je umocněna skutečností, že s ohledem na sociální chování vlků, může docházet k předání, resp. učení nevhodných návyků u dalších jedinců, případně až v rámci celé smečky. K problematickému chování může docházet také v případě jednotlivých jedinců, jež z důvodu zdravotních omezení nebo jiného handicapu nejsou schopni získávat přirozeně potravu a začnou využívat např. zmíněné dostupné živočišné odpady v okolí sídel, s čímž pak opět souvisí možná bezpečnostní rizika. Rizikové z hlediska nežádoucího či problematického chování a současně i z hlediska ochrany genofondu populace vlka jsou rovněž případy **křížení mezi vlky a psy** (přičemž za křížence je na místě považovat jedince, u něhož je křížení zjevné nebo je možné je identifikovat jako křížence v 1. generaci na základě genetických analýz). Problematické chování konkrétních jedinců vlka může mít **různý charakter, intenzitu i příčiny**, a je proto nezbytné vyhodnocení takového chování a přijetí **opatření adekvátních jeho důvodům a hrozícím rizikům** – od odstranění nevhodných podnětů a zamezení vznikajícího problematického chování prostřednictvím prevence, přes využití averzivního podmiňování až po okamžitou reakci v případě bezprostředního ohrožení zdraví osob nebo odstranění kříženců z populace. Ve všech případech je nezbytné, aby subjekty provádějící opatření přijímaná v rámci řešení problematického, kritického či ohrožujícího chování vlka (tedy zejména provádějící odchyt, případně usmrcení) postupovaly v souladu s platnými právními předpisy.

Vlk obecný, jako druh, který byl v minulosti v řadě zemí EU téměř vyhuben, je směrnicí Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, **zařazen mezi druhy vyžadující tzv. přísnou ochranu** ve smyslu čl. 12 směrnice (ve spojení s přílohou IV). Současně vlk patří mezi druhy, u nichž směrnice vyžaduje zajištění ochrany vhodných území v rámci soustavy Natura 2000, což je v ČR zajištěno pouze v rámci EVL Beskydy, jako území, kde se vlk v době přistoupení k EU vyskytoval. V rámci zákona a vyhlášky č. 395/1992 Sb. je vlk, i v návaznosti na uvedenou ochranu v rámci EU, **zařazen mezi zvláště chráněné druhy** v kategorii kriticky ohrožený. Zákon stanovuje v § 50 odst. 1 a 2 zákona k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů základní podmínky ochrany, které zahrnují zákaz škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje těchto živočichů (jednotlivých jedinců), zejména je usmrcovat, zraňovat, chytat, rušit a také zákazy jedince zvláště chráněného druhu držet a dopravovat (a to, s ohledem na § 48 odst. 4 zákona, včetně mrtvých jedinců či jejich částí). **Ustanovení § 56 zákona zakládá možnost povolení výjimky z těchto zákazů a stanovuje podmínky a důvody, za nichž je možné povolení vydat**. Výjimku je konkrétně možné povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody a jedná-li se druh chráněný současně podle práva EU (jako je tomu u vlka) současně za předpokladu, že neexistuje jiné uspokojivé řešení, povolená činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany a jedná se o jeden z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona. Mezi tyto důvody, resp. zájmy, mj. patří zájem veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti, prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku a také zájem ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť (přičemž v tomto případě může jít i o zájem ochrany samotného druhu, který je předmětem řízení o povolení výjimky, zde formou opatření obecné povahy). **Týká-li se výjimka blíže neurčeného okruhu osob**, může ji orgán ochrany přírody povolit při splnění stanovených podmínek též **opatřením obecné povahy** dle § 171 a násl. správního řádu. Zákon dále umožňuje **dle § 5 odst. 6 stanovit opatření k regulaci křížence** (omezení jeho výskytu nebo odstranění z přírody), a to rozhodnutím nebo též opatřením obecné povahy.

V souvislosti s prováděním opatření nezbytných k řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka anebo odstraněním křížence mohou být dotčeny také zákazy a omezení dané zákonem **ve zvláště chráněných územích**. Jedná se např. o potřebu transportu zařízení k sledování či odchytu problematických jedinců či kříženců, jejich kontrolu a obsluhu anebo provádění samotného odchytu či odstranění jedinců z populace a s tím spojenou potřebu (v nezbytném rozsahu) vjezdu vozidel, vstupu osob a odchytu živočichů nemysliveckým způsobem a tedy dotčení vybraných zákazů, konkrétně **v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona** – vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu, **v ust. § 29 písm. d)** - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, **písm. h)** - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, **písm. i) zákona** - odchyťovat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona **v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona** - odchyťovat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství. Nezbytná opatření je tak možné provádět pouze na základě povolení výjimky dle § 43 odst. 1 zákona a stejně tak je případně nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody **dle § 44 odst. 3 zákona**, pokud by mohlo dojít k porušení bližších ochranných podmínek zvláště chráněného území stanovených v jeho vyhlášovacím dokumentaci. V obou případech zákon umožňuje povolení výjimky či vydání souhlasu rovněž formou opatření obecné povahy, viz § 43 odst. 2 a § 44b zákona.

Vlk je zároveň zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, řazen mezi druhy zvěře, které (s ohledem na jejich ochranu) **nelze obhospodařovat lovem**, nebyla-li k jejich lovu povolena výjimka podle předpisů na ochranu přírody. V souvislosti se zařazením vlka mezi zvěř je tak v návaznosti na povolení výjimky dle § 56 zákona nezbytné při provádění odchytu a lovu postupovat také podle podmínek stanovených zákonem o myslivosti. V ust. § 30 zákona je výkon mysliveckého práva (mj. lovu zvěře, viz ust. § 2 písm. h) z. č. 449/2001 Sb.) vázán na souhlas orgánu ochrany přírody. Agentura vydává tento souhlas ve formě opatření obecné povahy a dovozuje ji z materiálního pojetí tohoto institutu, viz Pl. ÚS 14/07. Nebylo by ekonomické, aby byl tento souhlas vydáván jednotlivými pracovišti Agentury podle její vnitřní územní příslušnosti v samostatných správních řízeních, když koncepčně a obsahově zapadá do ošetření problematiky zvolenou formou opatření obecné povahy. Toto řešení zajišťuje přehledné, transparentní a jednotné řešení dané problematiky. Zajištěny musí být rovněž podmínky stanovené zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, a dalšími předpisy.

Jako metodický a koncepční dokument, jehož dlouhodobým cílem je přispět k zajištění příznivého stavu druhu v souladu s požadavky Směrnice Rady č. 92/43/EHS a současně k socioekonomické přijatelnosti výskytu populace vlka v ČR přijalo Ministerstvo životního prostředí (dále „MŽP“) v r. 2020 **Program péče o vlka obecného**. V návaznosti na to připravilo MŽP ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství (dále „MZe“) za účelem omezení habituace vlků, zajištění bezpečnosti lidí a prevence závažných škod v důsledku problematického chování jedinců vlka **Pohotovostní plán pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného** (dále jen „Pohotovostní plán“), který dne 5. 5. 2023 MŽP a Mze jako ústřední orgány státní správy ochrany přírody i myslivosti společně schválili. Pohotovostní plán byl zveřejněn ve Věstníku MŽP (srpen 2023, částka 7). Pohotovostní plán stanoví pravidla pro flexibilní a transparentní řešení situací výskytu jedinců vlka obecného s doloženým problematickým (nebezpečným) chováním. Součástí Pohotovostního plánu je specifikace právních podmínek, věcná kategorizace chování vlka od přirozeného až po problematické, a především stanovení postupu pro řešení situací, kdy vlk vykazuje chování smělé, nebojácné až kritické, s cílem tyto situace řešit, a to včetně případného odstranění problematického jedince či jedinců. Pohotovostní plán proto stanovuje předpoklad vydání nezbytných povolení (výjimky dle § 56 zákona, stanovení opatření k regulaci kříženců dle § 5 odst. 6 zákona, výjimky a souhlasu dle § 43 a 44 zákona a také rozhodnutí dle § 39 a 41, případně i § 45 odst. 2 zákona o myslivosti) tak, aby bylo možné v případě potřeby bezodkladně aplikovat nezbytná opatření. Současně však Pohotovostní plán zakládá roli tzv. **Pohotovostního štábu**, který by měl garantovat potřebnou transparentnost a odbornost postupu v jednotlivých případech. Pohotovostní štáb na základě vyhodnocení příčin a závažnosti chování, které provede AOPK ČR, stanoví, jaká opatření se konkrétně uplatní a jak budou (po organizační apod. stránce) realizována, přičemž zajistí, aby při uplatnění opatření byla odpovídajícím způsobem zohledněna podmínka neexistence jiného uspokojivého řešení (aby opatření byla volena adekvátně situaci od mírnějších po ta závažnější) a současně byly zohledněny další podmínky stanovené právními předpisy. Pohotovostní štáb je proto složen ze zástupců AOPK ČR, zástupců příslušných

krajských úřadů a/nebo správ národních parků, jako příslušných orgánů ochrany přírody a myslivosti, Policie ČR, Krajské veterinární správy Státní veterinární správy, Českomoravské myslivecké jednoty a podle místa výskytu problematického jedince, se do činnosti Pohotovostního štábu (a realizace opatření) na návrh předsedy Pohotovostního štábu zapojí zástupce (starosta) dotčené obce či obcí, uživatelé honiteb, zástupce poškozených chovatelů hospodářských zvířat a dle potřeby odborníci spolupracující na realizaci opatření a poradenství ohledně dostupných technik a zkušeností. Role jednotlivých členů Pohotovostního štábu je definována v Pohotovostním plánu. Aktivování Pohotovostního štábu podle Pohotovostního plánu předchází sběr všech dostupných informací o potenciálně problematickém chování vlků realizovaném Agenturou a jeho vyhodnocení dle závažnosti definované tabulkou č.1 Pohotovostního plánu. Pohotovostní štáb je aktivován od hodnocení situace stupněm závažnosti II. a vyšším. Pohotovostní štáb pak pod vedením předsedy rozpracuje plán opatření pro konkrétní situaci a konkrétní problematické jedince a zajistí ve spolupráci s relevantními orgány a subjekty (uživatelé honiteb, policie, odborníky aj.) realizaci nezbytných opatření v souladu s legislativními požadavky.

Toto opatření obecné povahy tak v souladu s Pohotovostním plánem a v návaznosti na výše uvedené povoluje pro nezbytné případy řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného výjimku podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a), b) a c) zákona ze zákazů stanovených § 50 odst. 2 zákona, konkrétně ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu, zj. rušit, chytat a nebo usmrcovat jedince vlka obecného a ze zákazů držet nebo dopravovat odchycené nebo usmrčené jedince (na něž se ochrana vztahuje dle § 48 odst. 4 zákona), stanovuje opatření k regulaci (odstranění) případných kříženců vlka a psa podle § 5 odst. 6 zákona a současně povoluje pro účely provádění nezbytných opatření k řešení situace při výskytu problematického jedince vlka či odstranění křížence výjimku dle § 43 odst. 1 zákona ze zákazů stanovených v **základních podmínkách ochrany CHKO/NPR/PR v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona** – vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu, v **ust. § 29 písm. d)** - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, **písm. h)** - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, **písm. i) zákona** - odchytávat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona v **ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona** - odchytávat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství. Vzhledem k tomu, že postup v případě výskytu problematického jedince vlka či křížence bude vyžadovat zapojení více různých subjektů, jak pracovníků Agentury a odborníků při monitoringu dle čl. 5.1 Pohotovostního plánu, tak dalších osob, zejména uživatelů honiteb dle místa výskytu při naplňování dalších opatření, a konkrétní výčet všech dotčených osob není předem znám, je naplněna podmínka zákona a správního řádu pro využití formy opatření obecné povahy ve smyslu § 171 a násl. správního řádu

Důvodem povolení výjimky je zajištění podmínek pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného, zejména v případech, kdy by docházelo k ohrožení bezpečnosti a zdraví osob, tj. v případech ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) zákona. Současně jsou za problematické chování podle Pohotovostního plánu (tabulky č. 1) považovány i ty případy, kdy by docházelo ke škodám na hospodářských zvířatech při opakovaném překonávání řádně provedených a funkčních preventivních opatření k zabezpečení hospodářských zvířat (provedených v souladu se Standardem na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem¹⁾) a řešení takových případů je možné považovat za zájem prevence závažných škod ve smyslu § 56 odst. 2 písm. b) zákona. Včasně a adekvátní řešení problematického chování jedinců vlka je však i prevencí případného rozšíření takového způsobu chování, učení se ze strany dalších jedinců v rámci smečky, a je tedy také součástí ochrany druhu ve smyslu § 56 odst. 2 písm. a) zákona. Stejně tak se tento důvod, resp. zájem ochrany samotných potenciálně problematických jedinců či ostatních členů smečky uplatní, pokud jde o nezbytný monitoring a určení příčin a okolností chování, při němž může být nezbytný odchyt jedince - takový monitoring umožňuje následně stanovit adekvátní opatření a zacílit je skutečně jen na jedince spojené s problematickým chováním. Povolení výjimky je tak s ohledem na uvedené také v zájmu ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 1 zákona a zejména z uceleného celospolečenského pohledu je zajištění bezpečnosti a zdraví osob současně jednoznačně jiným převažujícím veřejným zájmem nad zájmem ochrany přírody ve smyslu tohoto ustanovení (a to i vzhledem ke skutečnosti, že přítomnost jedince s problematickým chováním, zejména pokud jde o chování v nejvyšších stupních závažnosti, není

žádoucí ani z hlediska ochrany ostatních jedinců a druhu jako celku a intenzita zájmu ochrany daného jedince je tím tedy razantně snížena).

Povolení výjimky stanovené tímto opatřením obecné povahy se v souladu s Pohotovostním plánem týká pouze problematických jedinců vlka, přičemž celý postup by měl vést pokud možno k identifikaci konkrétních problematických jedinců a volbě řešení, které bude adekvátní dané situaci. Případné odstranění jednotlivých jedinců s atypickým chováním z volně žijící populace neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany v ČR ve smyslu podmínky stanovení § 56 odst. 1 zákona, neboť jejich zapojení do rozmnožování a působení v populaci není žádoucí s ohledem na riziko přenosu nežádoucích vzorců chování a jejich eliminace naopak přispěje k dosažení či následně udržení příznivého stavu (v kontextu společenské udržitelnosti). K realizaci Pohotovostního plánu bylo vydáno stanovisko dle § 45i zákona (č.j. 17779/SOPK/23/SOPK/23 ze dne 22. 9. 2023), bylo konstatováno, že tento záměr nemůže mít významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality Uplatnění postupu podle tohoto opatření obecné povahy, zejména pokud jde o odstranění jedince z populace, se předpokládá jako výjimečné, pouze v nezbytných, nejzávažnějších případech (ve smyslu tabulky č. 1 Pohotovostního plánu) a nedojde tedy k významnému ovlivnění početnosti druhu ani narušení dalších charakteristik rozhodných pro hodnocení stavu druhu.

Povolení výjimky formou opatření obecné povahy má v daném případě preventivní charakter, má umožnit adekvátní a včasné řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (které by v případě řešení povolení individuálními správními akty, v každém jednotlivém případě, nebylo možné s ohledem na správní lhůty apod. včas zajistit) a s ohledem na to je podmínka neexistence jiného upokojivého řešení stanovená § 56 odst. 1 zákona zohledněna jak v rozsahu povolovaných zásahů a jejich podmínek, tak je současně stanovena jako základní princip pro postup Pohotovostního štábu a stanovení konkrétních opatření z jeho strany adekvátně k řešené situaci. Povolení výjimky se týká celé škály situací, které mohou s (potenciálně) problematickým chováním jedinců vlka souviset a také tedy celého komplexu možných řešení, kdy ale bude po vyhodnocení situace, včetně zajištění případného intenzivního monitoringu ve smyslu čl. 5.1 Pohotovostního plánu, využito vždy nejvhodnější a nejméně invazivní řešení (hledisko proporcionality), od identifikace a odstranění příčin a nežádoucích podnětů (jako je např. dostupnost živočišných odpadů v okolí sídel), zajištění averzivního podmiňování (tedy systematického plašení, pokud je v daném případě možné využít) a až v případě jejich selhání nebo v těch nejzávažnějších případech bude přistoupeno k odstranění jedince z populace. V některých případech může být příčinou problematického chování (např. pohybu jedince a vyhledávání potravy v blízkosti sídel) zranění, zdravotní omezení či jiný handicap takového jedince - takové situace je rovněž nutné posoudit a zvolit řešení s ohledem na stav daného jedince i míru rizik. V případech škod na hospodářských zvířatech je přednostně nezbytné zajistit opatření k prevenci a minimalizaci vzniku škod (zajištění opatření dle odbornou veřejností oponovaného Standardu AOPK ČR: Ochrana hospodářských zvířat před útoky velkých šelem, SPPK E 02 006) a jako problematické chování, které by bylo řešeno až případným odstraněním jedince z populace, je pak možné hodnotit jen ty případy, kdy dochází k opakovanému překonávání řádně provedených a funkčních ochranných opatření (tj. jde již zjevně o cílené, naučené chování, které z hlediska závažnosti škod a jejich trvání i rizika přenosu takového chování odpovídá důvodům pro uplatnění výjimky dle § 56 odst. 2 písm. b) zákona).

Podmínky stanovené ve výroku I. tohoto opatření obecné povahy pro uplatňování výjimky dle § 56 zákona tedy v souladu Pohotovostním plánem specifikují postup řešení situací při výskytu jedince vlka s problematickým chováním (nebo při podezření na takové chování) a podmínky jednotlivých opatření, jež budou přijata. Konkrétně je v rámci podmínek č. 1 - 6 zakotven postup, který by měl na základě vyhodnocení dané situace, její závažnosti, příčin apod. (vyhodnocení dle Pohotovostního plánu zajistí Agentura s použitím klasifikace chování dle tabulky č. 1 Pohotovostního plánu), vést k aplikaci adekvátních opatření, které stanoví Pohotovostní štáb při respektování podmínky neexistence jiného řešení. Uplatněna by měly být vždy taková opatření k řešení situace, která budou adekvátní dané situaci a příčinám chování jedince, a to vždy od mírnějších po ta, které představují významnější zásah do přirozeného vývoje daného jedince či jedinců vlka (tedy od neinvazivních opatření spočívající především v odstranění podnětů, které k nevhodnému chování, jako je přibližování k sídlům, vedou, vč. provedení potřebných a účinných opatření k ochraně hospodářských zvířat, přes případné plašení aj. averzivní podmiňování až po případné odstranění z populace, pokud jiné možnosti byly vyčerpány nebo je nelze využít). Součástí tohoto postupu bude zajištění případného intenzivního monitoringu, resp. sledování a sběru dalších informací vedoucích k upřesnění poznatků o tom, jaké je chování daného jedince či jedinců a jaké jsou jeho příčiny. Toto sledování může zahrnovat sběr a analýzu vzorků (trsu, srsti apod.), použití záznamových zařízení (fotopasti) a dalších metod sledování pohybu

jedinců i, bude-li to nezbytné, odchyt jedinců, jejich označení telemetrickým zařízením (obojkem) a následně sledování jejich aktivity. Ve vybraných případech bude smysluplné zajistit averzivní podmiňování (systematické plašení či zstrašování) k odvrácení či omezení nežádoucího chování jedinců (podmínka č. 4), toto podmiňování může být realizováno světelnými, zvukovými či mechanickými způsoby. Cílem odborně provedeného averzivního podmiňování je propojení si nežádoucího (vlastního) chování jedince vlka s nepříjemným prožitkem až mírnou bolestí tak, aby je od dalšího obdobného počínání v budoucnu odradilo. V žádném případě není účelem zvířata trvale zraňovat nebo dokonce tímto způsobem usmrcovat. Konkrétní způsoby averzivního podmiňování budou zajišťovány v souladu se zákonem na ochranu zvířat proti týrání. Jak potřebnost zajištění monitoringu, tak averzivního podmiňování (které je i dle Pohotovostního plánu využitelné jen v určitých specifických případech) však bude záviset na situaci a podmínkách - v některých případech budou příčiny a charakter chování jedince dostatečně zřejmé (např. pokud půjde o jedince se zjevným zdravotním omezením, který se z toho důvodu přibližuje k sídlům) a monitoring nebude nezbytný a obdobně bude zřejmé, že není adekvátní využít metody averzivního podmiňování. Podmínka č. 5 pak specifikuje, v jakých případech je možné přistoupit k odstranění jedince z populace, tj. odchytu či usmrcení (odstřelu, veterinární utracení) jedince s tím, že jde o případy, které budou buďto vyhodnoceny ve III. stupni závažnosti situace, jako kritické (ve smyslu tabulky č. 1 Pohotovostního plánu) nebo případy, kdy je na základě vyhodnocení zřejmé, že jedinec opakovaně překonává řádně provedená a funkční preventivní opatření k zabezpečení hospodářských zvířat specifikovaná *Standardem na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem*¹. Před tím, než bude k odstranění jedince přistoupeno, je nezbytné, aby Pohotovostní štáb důsledně vyhodnotil, že neexistuje jiné uspokojivé řešení a potvrdil to formou zápisu ze svého jednání. Pokud tedy nebyly příčiny a závažnost situace od počátku zřejmé, je nezbytné, aby Pohotovostní štáb potřebný postup a opatření projednal opakovaně, zhodnotil dostupné informace (vzešlé z monitoringu, resp. sledování a sběru informací dle podmínky č. 3) právě s ohledem na podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení. Cílem (a k tomu by měl sloužit i případný monitoring) by mělo být vždy to, aby byl odstraněn z populace pouze jedinec či jedinci prokazatelně spojení s řešeným problematickým chováním - nicméně dle situace se může jednat i o více členů smečky, pokud problematické způsoby chování přejali, resp. problematické chování přetrvává. To by však mělo být ověřeno a po odstranění jedince je tedy potřebné vyhodnotit (vč. případného dalšího monitoringu), zda se problematické chování vyskytuje i u dalších jedinců, zda a z jakých příčin situace přetrvává a výše popsaný postup pak případně opakovat. V rámci jednání Pohotovostního štábu budou (v souladu s podmínkou č. 6) upřesněny také podmínky postupu při monitoringu, resp. sledování (vč. odchytu jedinců), averzivním podmiňování a samozřejmě zejména při odstranění jedince z populace a řešeno celkové organizační zajištění. V rámci podmínek č. 7 - 9 jsou následně upřesněny metody odchytu či usmrcení jedinců a stanoveny podmínky jejich použití. V případě odchytu (jak pro účely monitoringu dle podmínky č. 2, tak případně přímo odchytu jedince s problematickým chováním v rámci jeho odstranění z populace) jsou stanoveny pouze metody umožňující odchyt živých jedinců a to jednak prostřednictvím živochytných odchytových zařízení, tak případně dalších šetrných metod podle dané situace. Uvedena jsou mj. odchytová zařízení, která přímo pro odchyt vlků připouští Evropská Komise ve vztahu k Nařízení Rady (EHS) č. 3254/91, o zákazu používání nášlapných pastí - konkrétně na základě dotazu vzneseného Německem, resp. spolkovým Ministerstvem životního prostředí, ochrany přírody a reaktorové bezpečnosti (BMU), se Komise v r. 2018 dopisem Ref. Ares(2018)1412230 - 14/03/2018 vyjádřila, že využití „soft-catch traps“ z hlediska cílů Nařízení rady (EHS) č. 3254/91, je přípustné, zároveň však zdůraznila nutnost naplnění dalších podmínek, jako je vyloučení negativního dopadu na zachování nebo dosahování příznivého stavu druhu z hlediska ochrany a vyhodnocení jiných uspokojivých řešení, tedy shodných podmínek vyplývajících z § 56 odst. 1 zákona (které jsou tímto opatřením obecné povahy řešeny). Tento výklad Evropská komise potvrdila na dotaz MŽP i pro využití v ČR. Použití těchto odchytových zařízení, které jsou konstruovány tak, aby bylo minimalizováno riziko zranění odchytávaných zvířat, se předpokládá zejména u jinak zdravých jedinců a mimo zastavěná území. Jak již bylo zmíněno, problematické chování jedince však může být spojeno kupříkladu i se zdravotním omezením, zraněním či handicapem a zejména v takovém případě pak bude na místě využít i jiné šetrné metody odchytu (včetně např. použití narkotizační střely či šipky, které lze použít jen cíleně na menší vzdálenost). Podmínkou č. 8 je pak s ohledem na welfare odchycených jedinců (aby nedošlo k jejich zranění delší přítomností v odchytovém zařízení atp.) stanoven požadavek na technické zajištění sledování aktivace odchytového zařízení (tj. použití čidla aktivace s GSM modulem atp.) a co nejrychlejšího dojezdu a vyproštění jedince. Samozřejmě při odchytu je nezbytné respektovat také další podmínky/limity stanovené zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání a s ohledem na zařazení vlka mezi zvěř, také zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti - k postupu dle zákona o myslivosti viz dále. Podmínka č. 9 pak v návaznosti na podmínku č. 5 upřesňuje metody přípustné v případě usmrcení jedince - s ohledem na uvedené zařazení vlka mezi zvěř se uplatní primárně odstřel

za použití střelné zbraně při splnění všech dalších souvisejících podmínek zákona o myslivosti, včetně skutečnosti, že odstřel (lov) může provést pouze osoba oprávněná dle tohoto zákona. V rámci podmínek stanovených tímto opatřením obecné povahy není omezena roční ani denní doba provedení odchyty či odstřelu jedince, nicméně dle situace (její závažnosti, ale i realizovatelnosti) může být provedení nutné i v nočních hodinách, resp. mimo dobu stanovenou v § 45 odst. 1 písm. m) zákona o myslivosti. V rámci podmínky č. 9 se proto připouští i případný lov v noci a za použití noktovizoru, pokud to bude nezbytné a bude to součástí povolení vydaných dle zákona o myslivosti (tedy součástí rozhodnutí dle § 39 nebo 41 zákona o myslivosti, které jsou nezbytnou podmínkou realizace tohoto opatření, v rámci nichž bude povoleno využít pro tyto účely v souladu s § 45 odst. 2 zákona o myslivosti i jinak zakázané způsoby lovu uvedené v § 45 odst. 1 zákona o myslivosti). Kromě toho se obdobně připouští použití střelné zbraně k usmrcení jedince v odchyťovém zařízení (opět, pokud to bude součástí povolení dle zákona o myslivosti) a usmrcení (utracení) jedince v odchyťovém zařízení s použitím veterinárních přípravků. Přičemž zdůraznit je opakovaně potřebné, že ve všech těchto případech platí předchozí podmínky stanovené opatřením obecné povahy a usmrcení jedince, jeho odstranění z populace, je posledním krokem, který je možný realizovat pouze na základě posouzení neexistence jiného řešení v rámci jednání Pohotovostního štábu, který toto uvede v zápisu ze svého jednání. V rámci toho bude rovněž upřesněno, jak bude provedení organizačně zajištěno, přičemž opět platí, že to je provázáno zejména s podmínkami stanovenými zákonem o myslivosti. Podmínkou č. 10 je stanoveno informování Pohotovostního štábu o provedení odchyty či usmrcení, tj. osoba, která odchyť či usmrcení dle předchozích pokynů Pohotovostního štábu provedla, předá informace co nejrychleji vhodnou formou, telefonicky atp. předsedovi Pohotovostního štábu a následně doplní podrobnosti, jako jsou údaje o místě a času provedení, fotodokumentace aj. prostřednictvím e-mailu nebo datových schránek. Na to navazuje podmínka č. 11, která zakotvuje povinnost uchovat jedince pro účely odběru vzorků, odborné pitvy atp., přičemž Pohotovostní štáb určí, kde bude kadáver uložen a kdo jej případně bude přepravovat. Výjimka stanovená tímto opatřením obecné povahy se nevztahuje na další dlouhodobé držení a využití mrtvého jedince či jeho částí - o tom bude následně rozhodnuto v souladu s § 56 zákona v samostatném řízení (do té doby bude jedinec uložen na místě určeném Pohotovostním štábem). Závěrečná podmínka č. 12 pak již řeší zajištění přehledu (kontroly) nad prováděnými opatřeními a jejich reportingu v souladu s požadavky zákona. Při řešení problematických jedinců vlka obecného formou odstranění jedince z populace jako nejzazší možnosti není Pohotovostním plánem zvažován odchyt a umístění jedince do lidské péče, stejně tak jako odchyt a přemístění jedince jinam do volné přírody. Trvalé umístění volně žijícího jedince vlka do lidské péče bude vždy spojeno s utrpením daného jedince, přičemž možnost přivyknutí volně žijícího vlka na jiné jedince svého druhu či na přítomnost člověka (ošetřovatele) je velice nepravděpodobná. V souladu s Programem péče o vlka obecného není cílem chovat či odchovávat vlka obecného v lidské péči. Přemístěním problematického jedince vlka na jinou lokalitu by došlo pouze o přenesení konfliktu na jiné místo.

V návaznosti na požadavky kladené § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 zákona na obsah povolované výjimky dle § 56 zákona lze shrnout, že v případě problematických jedinců vlka obecného je podmínkami tohoto opatření omezen počet na jednotlivé jedince, nejvýše do počtu jedinců smečky, pokud by u nich došlo k přenosu naučeného nežádoucího, nebezpečného chování, resp. toto přetrvávalo. V rámci podmínek č. 7 - 9 jsou upřesněny způsoby a metody odchyty a případně usmrcení problematických jedinců a současně i časové okolnosti, které budou primárně záviset na okolnostech řešené situace, ale připuštěna je i možnost zásahu v nočních hodinách, pokud to bude současně umožňovat navazující povolení dle zákona o myslivosti. Okolnostmi, resp. lokalizací výskytu problematického jedince bude dáno také místní určení, přičemž celkově jsou časové a místní okolnosti v případě tohoto opatření obecné povahy ohraničeny dobou platnosti tohoto opatření a územní působností v rámci níž je opatření obecné povahy vydáváno. Podle § 5b odst. 3 písm. d) zákona je nezbytné specifikovat také způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody zajišťovat. Kontrolní úloha orgánu ochrany přírody, resp. Agentury, bude v případě tohoto opatření obecné povahy zajištěna ve více rovinách, jak nezbytnou aktivní účastí v Pohotovostním štábu, který bude mj. vyhodnocovat informace z provedeného monitoringu, resp. sledování a navrhopat další postup, tak spolu s Pohotovostním štábem (jeho předsedou) přijímat veškeré informace o jednotlivých zásazích. To umožní potřebný dohled v jednotlivých situacích upravených tímto opatřením obecné povahy.

Výrok II. tohoto opatření obecné povahy stanovuje v souladu s § 5 odst. 6 zákona opatření k regulaci křížence vlka a psa, přičemž základní podmínkou je důsledné vyhodnocení, zda se jedná skutečně o křížence, které dle podmínky č. 1 zajistí Agentura. V praxi může být křížení zjevné na základě vzhledu jedince, nicméně k určení může dojít i na základě získaných genetických vzorků a v takovém případě se použije postup dle opatření u kříženců v 1. generaci. Další podmínky jsou stanoveny obdobně jako v případě problematického jedince vlka, tj. po vyhodnocení stanoví Pohotovostní štáb další postup,

příčemž v případě kříženců je jak s ohledem na případná bezpečnostní rizika (nejistotu ohledně jejich chování) i z důvodu zajištění ochrany populace vlka obecného, na místě zajistit pokud možno odstranění z přírody. Použijí se shodné metody a za týchž podmínek jako dle výroku I. podmínky č. 7 - 9. Z hlediska právních podmínek je nicméně odlišností skutečnost, že kříženec není zvěř ve smyslu zákona o myslivosti a postupuje se tak podle § 42 zákona o myslivosti (usmrcení může provést osoba oprávněná podle zákona o myslivosti). Mimo honební pozemky je i v případě křížence nezbytné rozhodnutí dle § 41 zákona o myslivosti. Podmínkou č. 4 je pak stanoven požadavek dokumentace a informování Pohotovostního štábu a nakládání s kadáverem usmrceného křížence je upraveno podmínkou č. 5, přičemž kříženec není považován za jedince zvláště chráněného druhu a Pohotovostní štáb pouze věcně určí jak s kadáverem naložit a není nezbytné o dalším držení rozhodovat v rámci správního řízení (pokud nebude nalezeno vhodné využití kadáveru pro vědecké účely nebo nebude využit uživatelem honitby, je předpokladem následná likvidace kadáveru v souladu s požadavky veterinárních předpisů).

Výrok III. tohoto opatření navazuje na předchozí a povoluje v nezbytném rozsahu výjimku dle § 43 odst. 1 zákona ze zákazů stanovených v **základních podmínkách ochrany CHKO/NPR/PR v ust. § 26 písm. odst. 1. písm. c) zákona** – vjíždět a setrávat s motorovými vozidly a mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrvávání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu, **v ust. § 29 písm. d)** - vstupovat a vjíždět mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vlastníků a nájemců pozemků, osob zajišťujících lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, při výkonu této činnosti, **písm. h)** - vjíždět motorovými vozidly, kromě vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu, zdravotní a veterinární službu, **písm. i) zákona** - odchylovat živočichy, nejde-li o případy podle § 30 zákona **v ust. § 34 odst. 1 písm. e) zákona** - odchylovat živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství **a uděluje souhlas dle § 44 odst. 3 zákona** činností a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných území pro účely provádění Pohotovostním štábem stanovených opatření k řešení situace při výskytu problematického jedince vlka či odstranění křížence. Řešení situací, při nichž vzniká ohrožení bezpečnosti a zdraví osob, stejně jako řešení závažných škod na hospodářských zvířatech, k nimž dochází při opakovaném (naučeném) překonávání řádně provedených a funkčních ochranných opatření, představuje veřejný zájem, který převažuje nad zájmem ochrany přírody v jednotlivých dotčených zvláště chráněných územích a odstranění případného křížence je současně i zájmem ochrany přírody. Podmínkou stanovenou v rámci části III. je omezení zásahů do přírodního prostředí a zejména předmětu ochrany dotčeného zvláště chráněného území, přičemž Pohotovostní štáb upřesní postup provádění konkrétních opatření i z tohoto hlediska.

Jak bylo opakovaně uvedeno, vlk obecný je podle § 2 písm. c) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, zařazen mezi zvěř, kterou nelze lovit (s ohledem na ochranu podle mezinárodních úmluv či zvláštních předpisů, tj. zejména zákona o ochraně přírody a krajiny). Postup podle tohoto opatření pokud jde o lov (odchyt či usmrcení) jedinců vlka proto nelze uplatňovat, aniž by byly splněny podmínky stanovené zákonem o myslivosti. Ta opatření, které upravuje také zákon o myslivosti tedy lze vykonávat pouze prostřednictvím osob oprávněných podle zákona o myslivosti a za předpokladu povolení lovu také příslušným orgánem státní správy myslivosti dle § 39, resp. § 41 (v případě nehonebních pozemků) zákona o myslivosti. To předpokládá Pohotovostní plán jako navazující krok po vydání výjimky dle § 56 zákona, tedy po vydání tohoto opatření obecné povahy. Při vlastním lovu pak musí být dodrženy, kromě podmínek stanovených tímto opatřením, také další požadavky a podmínky stanovené zákonem o myslivosti, jako jsou odpovídající způsoby lovu, přičemž orgán státní správy myslivosti může v souladu s § 45 odst. 2 zákona o myslivosti umožnit použití některých jinak zakázaných způsobů lovu. Zákon o myslivosti umožňuje aplikovat také stanovené opatření k regulaci (odstranění) kříženců a to na základě výše zmíněného postupu dle § 42 zákona o myslivosti nebo na základě rozhodnutí dle § 41 zákona o myslivosti v případě nehonebních pozemků

K výroku IV. K výkonu mysliveckého práva, tedy i lovu v jakékoli podobě, je zapotřebí souhlasu orgánu ochrany přírody podle § 30 zákona. Z tohoto důvodu je ve IV. Výroku takový souhlas udělen, pro případ, že by se problematický jedinec vlka při zásahu vyskytoval na území národní přírodní rezervace (správní obvod AOPK ČR).

K výroku V.: Podle ust. § 173 odst. 1 správního řádu došla Agentura při své správní úvaze k závěru, že je nezbytné, aby toto opatření obecné povahy nabylo účinnosti již dnem vyvěšení na úřední desce Agentury tak, aby mohlo být podle něho konáno v případě potřeby okamžitě. Tato nezbytnost je dána hrozbou vážnou újmou veřejnému zájmu - zde na ochraně života a zdraví osob a ochraně majetku (prevence závažných škod zejména na dobytku aj. majetku), neboť je jen otázkou náhody, kdy situace vyžadující eliminaci problematického jedince vlka nastane. Časová platnost tohoto opatření obecné povahy, do 31. 12. 2033, byla stanovena s ohledem na nutnost časového omezení výjimky dle § 56 zákona a potřebu vyhodnotit efektivitu nastaveného systému. V daném období je také Ministerstvem životního prostředí přepokládáno vyhodnocení Programu péče o vlka obecného, jakožto koncepčního a metodického podkladu, který určuje základní postup pro prevenci a řešení konfliktů. Rozhodnutí o výjimce vydaná dosud za shodným účelem v jednotlivých správních řízeních podle § 56 či § 43 zákona, stejně jako případné souhlasy dle zákona apod. nejsou, s ohledem na ochranu dříve nabytých práv oprávněných osob, dotčena a tyto osoby se řídí podmínkami stanovenými v příslušných rozhodnutích až do konce jejich platnosti. Následně mohou postupovat podle tohoto opatření obecné povahy.

Podle § 66 zákona o myslivosti mají být rozhodnutí podle zákona o myslivosti vydávána v dohodě s příslušnými orgány ochrany přírody. Tato dohoda je zpravidla formalizována prostřednictvím závazných stanovisek vydávaných orgány ochrany přírody, nicméně tato dohoda, resp. závazné stanovisko je dle § 65 zákona nezbytné pouze, pokud není „předepsán jiný postup“. Povolení výjimky dle § 56 zákona, opatření k regulaci křížence dle § 5 odst. 6 zákona a výjimky dle § 43 a souhlasu dle § 44 zákona stanovené tímto opatřením obecné povahy lze tedy považovat za takovýto „jiný postup“ a nebudou-li v rámci rozhodnutí dle zákona o myslivosti stanovovány podmínky, jež by měnily podmínky povolení výjimky nebo s nimi byly v rozporu, není opakované vyjádření orgánu ochrany přírody formou stanoviska nezbytné.

Návrh OOP byl zveřejněn na úřední desce Agentury dne 2. 1. 2024 a to i dálkovým způsobem. Z výslovně zpravených spolků v návrhu opatření obecné povahy se žádný z nich nepřihlásil o své výslovné účastenství v tomto procesu. K návrhu opatření obecné povahy obdržela Agentura pět připomínek od těchto subjektů: dne 20. 10. 2023 od Zoologické zahrady Tábor, a.s., IČO:04074025, sídlem: Dukelských hrdinů 747/19,170 00 Praha 7, dále dne 1. 11. 2023 od Hnutí DUHA Šelmy, IČO: 44936354, sídlem: Dolní náměstí 38, 779 00 Olomouc, dále dne 7.11.2023 od Hlas zvířat, z.s., IČO: 07099363, sídlem: Sadová 746, 473 01 Nový Bor prostřednictvím PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o., přičemž v tomto podání právního zástupce bylo zahrnuto i vyjádření PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o., IČO: 07524242, se sídlem Národní 58/32, Nové Město, 110 00 Praha 1 a pana Mgr. Robert Plicka, advokáta, kteří se přihlásili k obsahu sepsaných připomínek, přestože v podání vystupují v pozici právního zástupce klienta: Hlas zvířat, z.s.

Jelikož se některé připomínky obsahově (věcně) shodují, jsou vypořádány níže souhrnně, pouze rozčleněny do věcných okruhů takto:

Připomínka č. 1:

Dne 20. 10. 2023 obdržela AOPK ČR připomínku od Zoologické zahrady Tábor, a.s., IČO: 04074025 ve znění:

Výjimku k usmrcení „problematického“ jedince vlka obecného podle § 56 ZOPK nelze povolit bez předchozího posouzení „problematickosti“ konkrétního jedince příslušným orgánem ochrany přírody ve správním řízení. Pravomoc orgánu ochrany přírody posuzovat „problematickosti“ konkrétního jedince pro účely povolení výjimky k jeho usmrcení podle § 56 ZOPK nelze přenést opatřením obecné povahy na jiný subjekt (pohotovostní štáb).

a dne 7. 11. 2023 obdobnou připomínku od Hlas zvířat, z.s., IČO: 07099363 prostřednictvím PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.:

Návrh OOP v rozporu s ustanovením § 56 odst. 1 ZOPK nehodnotí převahu veřejného zájmu nad zájmem na ochranu přírody podle jednotlivostí daného konkrétního případu a v rozporu se zákonem přenáší pravomoc hodnotit převahu veřejného zájmu nad zájmem na ochranu přírody mimo správní řízení. Návrh OOP vydán v rozporu se zákonnou úpravou, neboť Orgán ochrany přírody není schopen posoudit převahu veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody pro neurčitý případ, který může ale nemusí nastat v budoucnu. Návrhem OOP Orgán ochrany přírody přenáší v rozporu se zákonem svou pravomoc posouzení splnění zákonných podmínek, předně převahu veřejného zájmu nad zájmem na ochranu přírody, mimo správní řízení, čímž dochází k zásahu do práv osob, které by se jinak mohli

správního řízení o povolení výjimky podle ustanovení § 56 ZOPK účastnit. Orgán ochrany přírody tak prostřednictvím Návrhu OOP obchází zákonnou úpravu a případně vydané opatření obecné povahy, kterým Orgán ochrany přírody povolí určitou „bianco“ výjimku, která povoluje usmrtit jakéhokoliv jedince vlka obecného, který bude někdy v budoucnu vyhodnocen jako „problematický“, by bylo vydáno v rozporu s právními předpisy.

Návrh OOP vydán v rozporu se zákonnou úpravou, neboť nejsou splněny podmínky pro povolení výjimky v souladu s ustanovením § 56 odst. 1 věta druhá a odst. 2 ZOPK a Orgán ochrany přírody naplnění těchto podmínek ani žádným způsobem nedokládá.

Vypořádání:

V souvislosti s obnovou populace vlka obecného na našem území nelze vyloučit situace, kdy bude docházet k problematickému chování jednotlivých jedinců vlka, a to včetně případů kritického chování, na něž bude nutné zejména s ohledem na ochranu veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti, ale i v zájmu ochrany volně žijících živočichů (ostatní části vlčí populace) nebo prevence závažných škod reagovat dostatečně rychle a operativně. Z toho důvodu vypracovalo MŽP ve spolupráci s MZe, jako metodický dokument, Pohotovostní plán pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného (Věstník MŽP, srpen 2023, částka 7), který stanovuje postup vyhodnocování problematického chování, jeho klasifikaci (která vychází z postupů uplatňovaných i např. v Německu a ostatních zemích EU na základě doporučení LCIE - Large Carnivores Iniciativ for Europe) a především způsob administrativně-správního i praktického, organizačního řešení těchto situací (včetně vytvoření tzv. Pohotovostního štábu, jehož účelem je koordinace dotčených orgánů, zajištění odborného přístupu k vyhodnocení situace a stanovení vhodných opatření dle Pohotovostního plánu, která zaručí, že bude využito to nejšetrnější možné řešení nastalé situace).

V případě výskytu jedince či jedinců s potvrzeným problematickým, resp. kritickým chováním bude nezbytná zmíněná dostatečně rychlá reakce, přičemž dle okolností by mělo být v souladu s Pohotovostním plánem (a dle podmínek tohoto opatření obecné povahy) zajištěno nejprve ověření příčin chování (neinvazní monitoring a sledování jedinců), zahájeno telemetrické sledování, případně odrazení jedinců s využitím averzivního podmiňování a až jako poslední možnost usmrcení jedince. Nicméně již samotné neinvazivní sledování jedinců (které může intenzivním cíleným pohybem odborníků v okolí vlků znamenat rušení jedinců zvláště chráněných druhů), telemetrické sledování (spojené s odchylem a dočasným uspáním jedince), stejně jako zajištění averzivního podmiňování (systematická aplikace nepříjemných až bolestivých podnětů, které si má zvíře spojit s přítomností člověka) představují škodlivé zásahy do podmínek ochrany jedinců vlka stanovených § 50 odst. 2 ZOPK. Proto je ke všem těmto krokům v rámci řešení akutní situace při výskytu jedince vlka s problematickým chováním nezbytné povolení výjimky dle § 56 ZOPK, zároveň však vzhledem k nepredikovatelnosti vzniku takové situace a potřebě rychlého, operativního postupu (v řádu hodin či jednotek dní) je adekvátním řešením stanovení konkrétních, pro všechny subjekty realizující vhodná opatření jasně stanovených postupů a podmínek v rámci opatření obecné povahy. Účelem těchto pravidel je ochrana všech jedinců vlka v souladu se zákonem a využití takového postupu, který bude řešit problematickou situaci nejšetrnějším způsobem (od sledování až po krajní řešení odstraněním jedince z populace).

Z titulu samotné specifické povahy věci nelze danou situaci řešit *ad hoc* v rámci individuálního správního řízení. Řízení je návrhové, tj. na žádost, což limituje promptní řešení věci v řádu několika dnů v několika ohledech. S ohledem na správní lhůty podle správního řádu není reálné reagovat v rámci individuálních správních řízení adekvátně na jednotlivé situace, které Agentura již nyní po vyhodnocování praxe týkající se výskytu a monitoringu vlků, předvídá, že mohou reálně nastat.

S ohledem na návrhovitost individuálních řízení o povolení výjimky dle § 56 odst. 1 ZOPK je současně předpoklad, že by docházelo k řadě nejasností, případně by bylo přistoupeno k vyhoceným situacím, kdy již u jedince dochází /došlo k rozvoji problematického chování a nebyl by již prostor (myšl. při dodržení správních lhůt) pro uplatnění mírnějších možností řešení, které naopak podmínky tohoto opatření obecné povahy brajíc v potaz principu proporcionality (spravedlivé únosnosti) ctí, blíže viz níže. Současně předmět řízení je vázán k určitému území v jednotlivých honitbách patřících různým uživatelům, tento fakt má vliv na vymezení okruhu účastníků v konkrétním individuálním správním řízení. Pro konkrétně zvolené a přílehlavé opatření pro řešení situace budou vždy relevantní jiné subjekty, jež budou zapojeny do jejich provádění - např. pro zajištění telemetrie a zpracování jejich výsledků konkrétní odborný výzkumný tým, ale pro odstranění jedince pak v souladu se zákonem o myslivosti konkrétní uživatel honitby, resp. uživatelé honiteb v oblasti, kde se bude jedinec vyskytovat, do opatření k odstrašení jedinců v obci mohou být zapojeni například členové bezpečnostních sborů, konkr. policisté atp. I z těchto důvodů byla Agenturou zvolena forma opatření obecné povahy, která umožní operativní zapojení různých (předem blíže neurčených) osob, stanoví ucelená pravidla postupu a tím i uvedené volby řešení od nejmírnějšího po ta krajní (hledisko proporcionality). V kritických

situacích lze navíc předpokládat, že by bylo automaticky odkazováno na užití institutu krajní nouze, přičemž uplatnění tohoto institutu v širší míře je značně zneužitelné, mj. s ohledem na absenci předem stanovených pravidel, zajištění odborného vyhodnocení situace apod. Důsledek zásahu vůči jedincům s odkazem, že byl využit institut krajní nouze nelze již, např. na základě špatně vyhodnocené a nijak právně neregulované situace, *ex post* zhojit (jedinec je již mrtvý). Navíc nebere v potaz potenciálně hrozící trestně právní odpovědnost osoby, která situaci špatně vyhodnotila a vlka zranila či usmrtila.

Pohotovostní štáb má plnit právě uvedené role. Pohotovostní štáb neprovádí správní rozhodování, ale posuzuje po věcné, odborné stránce konkrétní podmínky a příčiny chování jedince a navrhuje řešení v souladu s orgány ochrany přírody již vydanými správními akty (opatřeními obecné povahy a návazných rozhodnutí dle ZOM). Štáb je proto složen jak ze zástupců příslušných, dotčených orgánů státní správy, tak současně k jeho jednáním budou přizvány subjekty důležité pro zajištění odbornosti prováděných opatření, tak jejich koordinace adekvátně pro danou situaci v konkrétním regionu či lokalitě. Orgán ochrany přírody na Pohotovostní štáb nepřenáší (a ani nemůže) žádné své správní kompetence, ale v rámci podmínek opatření obecné povahy zakotvuje jeho postavení při věcném vyhodnocení aplikaci konkrétních zásahů v rámci postupu dle opatření a za jím stanovených podmínek. Právě z důvodu zajištění maximálního důrazu na ochranu jedinců i druhu a odbornosti ve vztahu k řešenému druhu bude Pohotovostní štáb řízen zástupcem Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, jako odborné organizace resortu ŽP (která zajišťuje i celostátní koordinaci ochrany druhu v rámci Programu péče o vlka obecného, který přijalo MŽP v r. 2020) se zapojením zástupců orgánů/ů ochrany přírody, státní správy myslivosti, ochrany zvířat a veterinárních orgánů i Policie ČR, tedy orgánů, jejichž součinnost se jeví být v jednotlivých situacích klíčová a nezbytná. Jde o konsorcium odborníků a zástupců příslušných orgánů i zainteresované veřejnosti, kteří mají za úkol na základě vyhodnocení chování konkrétního jedince či jedinců (které dle Pohotovostního plánu a tohoto opatření obecné povahy zajišťuje AOPK ČR) najít adekvátní řešení situace v daném místě a čase. Výstupem jednání Pohotovostního štábu je záznam, který poslouží jako odborný podklad pro konkrétní postup, i pro zpětnou kontrolní, monitorovací činnost orgánu ochrany přírody. Eliminace jedince je řešením *ultima ratio*, což je v Pohotovostním plánu dostatečně popsáno a upraveno podmínkami tohoto opatření obecné povahy (viz podmínka č. 5).

Co se týče vypořádání této připomínky, Agentura souhrnně uvádí, že na právní regulaci řešené problematiky formou opatření obecné povahy orgán ochrany přírody pohlíží optikou stanovení racionálního postupu, kterým mimo jiné předchází případnému zneužívání institutu krajní nouze, a stanovuje a reguluje podmínky postupu jakéhokoliv škodlivého zásahu do přirozeného vývoje jedince vlka obecného, jehož chování bude identifikováno jako problematické, tak aby vyhověl zákonným limitům a současně byl operativně na řešení problematiky připraven, aby nebylo nutné přistupovat na jednu stranu k administrativně potenciálně zdoluhavým a komplikovaným řešením, nebo na druhé straně k postupům unáhleným a dostatečně nepromyšleným. Optikou a účelem právní regulace opatření obecné povahy je tedy naopak omezení případů, kdy by byl (byť subjektivně, jak bylo uvedeno shora) uplatňován institut krajní nouze, zajištění ochrany jedince a určení postupu pro vyhodnocení situace a volbu adekvátních opatření. Nastaveny jsou podmínky sledování jedinců, jejich systematického plašení, odchyty, odstřelu i požadavky zpětné kontroly, a to s ohledem na princip proporcionality (přiměřenost řešení) a v tom zakotvena i role Pohotovostního štábu směřující k zajištění maximálního důrazu na ochranu jedinců i druhu (tj. zájmu chráněného zákonem), odbornosti stanoveného postupu a jeho koordinaci.

Připomínka č. 2:

Dne 20. 10. 2023 obdržela AOPK ČR připomínku od Zoologické zahrady Tábor, a.s., IČO: 04074025:

Výjimku k usmrcení jedince vlka obecného podle § 56 ZOPK nelze povolit, neboť pro to nejsou splněny podmínky stanovené v § 56 odst. 1, věta druhá ZOPK, kdy u zvláště chráněných druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 ZOPK, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Vypořádání:

Opatření obecné povahy je povolováno dle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a), b) a c) ZOPK, konkrétně tedy: Zájem ochrany přírody je zachovat v přírodě České republiky životaschopnou populaci vlka obecného, což vzhledem k jeho konfliktu s hospodářskými zájmy člověka není úplně jednoduché. Celý tento záměr zastřešuje Program péče o vlka obecného v České republice. Cílem je nastavit taková opatření v krajině, která vlkům umožní vytvořit životaschopnou populaci a zároveň

budou minimalizovat škody a konflikty, které s sebou koexistence člověka a vlka přináší. Povolení výjimky je zajištění podmínek pro řešení situací při výskytu problematických jedinců vlka obecného, zejména v případech, kdy by docházelo k ohrožení bezpečnosti a zdraví osob, tj. v případech ve smyslu § 56 odst. 2 písm. c) zákona. Pakliže dojde u nějakého jedince k habituaci na člověka – lákáním na snadný zdroj potravy u lidských obydlí apod., tak kromě nežádoucího chování samotného vlka, který to navíc může učit i ostatní členy své smečky, se tím zvyšuje riziko pro osoby, protože se v jejich okolí vyskytuje šelma, která jim eventuelně může způsobit i zranění různé intenzity. Stejně tak může dojít k ohrožení osob v případě, že by se nemocný či zraněný vlk nedokázal uživit ve volné přírodě a hledal by si snadnější potravu u lidských obydlí, takové případy jsou známy ze zahraničí.

Za příklad problematického chování podle Pohotovostního plánu (tabulky č. 1) jsou považovány situace, kdy dochází ke škodám na hospodářských zvířatech při opakovaném překonávání řádně provedených a funkčních preventivních opatření k zabezpečení hospodářských zvířat (provedených v souladu se Standardem na ochranu hospodářských zvířat před útoky velkých šelem¹⁾) a řešení takových případů je možné považovat za zájem prevence závažných škod ve smyslu § 56 odst. 2 písm. b) zákona. Včasně a adekvátní řešení problematického chování jedinců vlka je i prevencí případného rozšíření takového způsobu chování, učení se ze strany dalších jedinců v rámci smečky, a je tedy také součástí ochrany druhu ve smyslu § 56 odst. 2 písm. a) zákona. Tento zákonný důvod pro povolení výjimky ze zákonných zákazů, resp. zájem na ochraně samotných potenciálně problematických jedinců či ostatních členů smečky, se uplatní, pokud jde o nezbytný monitoring a určení příčin a okolností chování, při němž může být nezbytný odchyt jedince - takový monitoring umožňuje následně stanovit adekvátní opatření a zacílit je skutečně jen na jedince spojené s problematickým chováním.

Povolení výjimky je tak s ohledem na uvedené také v zájmu ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 1 zákona a zejména z uceleného celospolečenského pohledu je zajištění bezpečnosti a zdraví osob současně jednoznačně jiným převažujícím veřejným zájmem nad zájmem ochrany přírody ve smyslu tohoto ustanovení (a to i vzhledem ke skutečnosti, že přítomnost jedince s problematickým chováním, zejména pokud jde o chování v nejvyšších stupních závažnosti, není žádoucí ani z hlediska ochrany ostatních jedinců a druhu jako celku a intenzita zájmu ochrany daného jedince je tím tedy razantně snížena).

Toto odůvodnění výjimky ze zákonných zákazů bylo již uvedeno v návrhu opatření obecné povahy na str. 8 a zde je pro upřesnění pro konkrétního připomínkovatele pouze zopakováno.

Připomínka č. 3

Dne 1. 11. 2023 obdržela AOPK ČR připomínku od Hnutí DUHA Šelmy, IČO: 44936354:

Pohotovostní štáb by měl objektivně vyhodnocovat vzniklou situaci na základě veškerých dat z terénu. Vzhledem k tomu, že Hnutí DUHA Šelmy se dlouhodobě a systematicky věnuje monitoringu velkých šelem, ať v rámci vlastní výzkumné činnosti, nebo přímo pro AOPK ČR, měl být zástupce organizace, která má požádáno o informování o řízeních, týkající se výjimek z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu vlka obecného ve všech CHKO (dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, dále jen "zákon"), také stálým členem všech pohotovostních štábů, podobně jako zástupci ČMMJ, chovatelů, veterinární správy nebo Policie ČR (kteří takové právo garantované zákonem o ochraně přírody krajiny nemají). V opačném případě je toto opatření obecné povahy v rozporu s právem veřejnosti se prostřednictvím spolků, jejichž hlavní náplní je ochrana přírody a krajiny, účastnit se rozhodování orgánů ochrany přírody, garantované § 70 zákona a také Aarhuskou úmluvou.

Vypořádání:

Jak je již ve vypořádání připomínky č. 1 uvedeno, orgán ochrany přírody, zde Agentura, na Pohotovostní štáb nepřenáší (a ani nemůže) žádné své správní kompetence, ale v rámci podmínek opatření obecné povahy zakotvuje jeho postavení při věcném vyhodnocení aplikaci konkrétních zásahů v rámci postupu dle tohoto opatření obecné povahy a za jím stanovených podmínek. Na práci pohotovostních štábů se účastní osoby/subjekty, které koordinují postup dle Pohotovostního plánu a zároveň jsou věcně či místně příslušné k rozhodování dle jednotlivých zákonů. Zde NGO nemají, ani nemohou mít úlohu, pouze pokud si je konkrétní pohotovostní štáb v individuálních důvodných případech pozve ke konzultaci podle aktuální povahy věci.

Připomínka č. 4

Dne 7. 11. 2023 obdržela AOPK ČR připomínku od Hlas zvířat, z.s., IČO: 07099363 prostřednictvím PLICKA&PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.:

Návrh OOP neobsahuje zákonné náležitosti stanovené v souladu s ustanovením § 56 odst. 7 ZOPK a ustanovením § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK . Orgán ochrany přírody žádným způsobem v rozporu s ustanovením § 5b odst. 3 písm. a) množství živočichů, na které se má odchýlný postup vztahovat, nestanoví a absenci této zákonné náležitosti ani v odůvodnění Návrhu OOP neosvětluje. V návrhu OOP nejsou přesně stanoveny prostředky, způsob nebo metody povolené pro zabíjení dotčených živočichů, když je v rámci článku I. odst. 9. Návrh OOP neobsahuje specifikaci způsobů kontrol, které bude orgán ochrany přírody provádět. Návrh OOP tedy neobsahuje zákonné náležitosti stanovené v souladu s ustanovením § 56 odst. 7 ZOPK a ustanovením § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK; Specifikace místních a časových okolností, za nichž lze v souladu s předmětnými výjimkami postupovat, je tak, jak byla provedena v rámci Návrhu OOP zcela nedostatečná, když se omezuje pouze na stanovení místní a časové účinnosti opatření obecné povahy, nikoliv však již na stanovení místních a časových podmínek pro užití výjimek stanovených v rámci Návrhu OOP.

Vypořádání:

V návaznosti na požadavky kladené § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 zákona na obsah povolované výjimky dle § 56 zákona lze shrnout, že v případě problematických jedinců vlka obecného je podmínkami tohoto opatření omezen počet na jednotlivé jedince, nejvýše do počtu jedinců smečky, pokud by u nich došlo k přenosu naučeného nežádoucího, nebezpečného chování, resp. toto přetrvávalo. V rámci podmínek č. 7 - 9 jsou upřesněny způsoby a metody odchytu, případně usmrcení problematických jedinců a současně i časové okolnosti, které budou primárně záviset na okolnostech řešené situace, ale připuštěna je i možnost zásahu v nočních hodinách, pokud to bude současně umožňovat navazující povolení dle zákona o myslivosti. Okolnostmi, resp. lokalizací výskytu problematického jedince bude dáno také místní určení, přičemž celkově jsou časové a místní okolnosti v případě tohoto opatření obecné povahy ohraničeny dobou platnosti tohoto opatření a územní působností, v rámci níž je opatření obecné povahy vydáváno. Podle § 5b odst. 3 písm. d) zákona je nezbytné specifikovat také způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody zajišťovat. Kontrolní úloha orgánu ochrany přírody, resp. Agentury, bude v případě tohoto opatření obecné povahy zajištěna ve více rovinách, jak nezbytnou aktivní účastní v Pohotovostním štábu, který bude mj. vyhodnocovat informace z provedeného monitoringu, resp. sledování a navrhopat další postup, tak spolu s Pohotovostním štábem (jeho předsedou) přijímat veškeré informace o jednotlivých zásazích. To umožní potřebný dohled v jednotlivých situacích upravených tímto opatřením obecné povahy.

Jak je popsáno shora, ve stejném duchu je tímto vypořádána i připomínka subjektu: PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o., IČO: 07524242, se sídlem Národní 58/32, Nové Město, 110 00 Praha 1 a pana Mgr. Robert Plicka, advokáta, kteří se přihlásili k obsahu sepsaných připomínek, přestože v podání ze dne 7. 11. 2023 vystupují v pozici právního zástupce klienta: Hlas zvířat, z.s., IČO: 07099363. AOPK ČR tímto vypořádala všechny jí zaslané připomínky a formálně dopřesnila výrokové části, resp. v nich promítla administrativní nedostatky, některé z nich byly obsaženy i v připomínkách od shora uvedených připomínkovatelů, některé zpřesnila Agentura z vlastní iniciativy, žádné z nich však zásadně nemění smysl a účel řízení, potažmo vydání tohoto opatření obecné povahy. Podle ust. § 173 odst. 1 správního řádu doznala Agentura, že je příslušná, aby toto opatření obecné povahy nabylo účinnosti již dnem vyvěšení na úřední desce Agentury tak, aby mohlo být operativně v roce 2024 konáno, neboť celá věc nesnese dalšího prodlení.

POUČENÍ

Opatření obecné povahy podle § 173 odst. 1 správního řádu nabývá účinnosti vyvěšením veřejné vyhlášky na úřední desce Agentury. Proti opatření obecné povahy nelze podat opravný prostředek (§ 173 odst. 2 správního řádu).

podpis

Mgr. David Lacina

ředitel odboru zvláštní ochrany přírody

Agentura tímto žádá v souladu s ust. § 173 odst. 1 správního řádu obecní úřady obcí, jejichž správních obvodů se opatření obecné povahy týká, o vyvěšení tohoto opatření obecné povahy na svých úředních deskách.

Rozdělovník

- obecní úřady obcí, jejichž správních obvodů se opatření obecné povahy týká

Město Abertamy	Obec Bezděkov	Obec Bousov
Město Adamov	Obec Bezděkov nad Metují	Obec Bouzov
Obec Adršpach	Obec Bezděz	Obec Bozkov
Obec Albrechtice v Jizerských Horách	Obec Bílá	Obec Božanov
Obec Albrechtičky	Obec Bílá Lhota	Město Boží Dar
Město Andělská Hora	Obec Bílichov	Obec Brada-Rybníček
Obec Andělská Hora	Město Bílina	Obec Branná
Obec Babice nad Svitavou	Obec Bílý Kostel nad Nisou	Obec Branov
Obec Babylon	Obec Bílý Potok	Obec Branžež
Město Bakov nad Jizerou	Město Blansko	Obec Bratkovice
Obec Bánov	Obec Blatce	Obec Bratronice
Obec Bartošovice	Obec Blíževedly	Obec Bravantice
Obec Bartošovice v Orlických horách	Obec Bocanovice	Obec Brloh
Obec Bavory	Obec Bohuslavice nad Vláří	Statutární město Brno
Obec Bečov	Obec Bohutín	Obec Brod nad Dyjí
Město Bečov nad Teplou	Město Bochov	Obec Broumov
Obec Bedřichov	Městys Bojanov	Obec Broumy
Město Benátky nad Jizerou	Město Bojkovice	Město Brumov - Bylnice
Město Bělá nad Radbuzou	Městys Boleradice	Město Břeclav
Město Bělá pod Bezdězem	Vojenský újezd Boletice	Obec Březi nad Oslavou
Obec Bělá pod Pradědem	Obec Bordovice	Obec Březi nad Oslavou
Obec Běleč	Městys Borotín	Obec Březina
Obec Bělušice	Obec Borová	Obec Březina
Město Benešov nad Ploučnicí	Město Borovany	Obec Březiny
Obec Bernartice	Obec Borovnice	Město Březová
Obec Bernartice nad Odrou	Obec Borovno	Obec Březová
Město Beroun	Obec Boršice u Blatnice	Obec Březová
Obec Běstvina	Obec Bořislav	Obec Březová
	Obec Boseň	Obec Březová
	Obec Bošilec	Obec Břvany

Obec Bubovice
Obec Budeč
Obec Buk
Obec Bukovice
Obec Bulhary
Obec Býčkovice
Obec Bykoš
Obec Bystročice
Město Bystřice nad
Pernštejnem
Obec Bystřice pod Lopeníkem
Město Bzenec
Obec Bzová
Obec Bžany
Obec Cep
Obec Cikháj
Obec Ctětín
Město Cvikov
Obec Čakov
Obec Čečkovice
Obec Čeladná
Obec Čelechovice na Hané
Obec Čenkov
Obec Černé Voděrady
Město Černošice
Obec Černotín
Obec Červená Hora
Obec Červenka
Město Červený Kostelec
Město Česká Kamenice
Obec Česká Kubice
Město Česká Lípa
Obec Česká Metuje
Město Česká Skalice
Obec Česká Ves
Obec České Lhotice
Obec České Petrovice
Město Český Dub
Město Český Krumlov
Obec Čilá
Obec Číměř
Obec Čížkov
Obec Čížkovice
Obec Člunek
Obec Daňkovice
Obec Děčany
Statutární město Děčín
Obec Dědová
Město Desná
Obec Deštné v Orlických
horách
Obec Dětřichov
Obec Díly
Obec Dlouhé
Obec Dlouhopolsko
Obec Dobkovice
Obec Dobratice
Obec Dobré
Obec Dobré Pole
Obec Dobrná
Obec Dobroměřice

Obec Dobřeň
Město Dobřichovice
Obec Dobřív
Obec Dobšín
Město Doksy
Obec Dolní Bečva
Město Dolní Bousov
Obec Dolní Dunajovice
Obec Dolní Habartice
Obec Dolní Hořice
Obec Dolní Lhota
Obec Dolní Lochov
Obec Dolní Lomná
Obec Dolní Morava
Obec Dolní Moravice
Obec Dolní Podluží
Obec Dolní Sokolovec
Obec Dolní Třebonín
Obec Dolní Věstonice
Obec Dolní Zálezly
Obec Dolní Zimoř
Obec Dolní Žandov
Obec Domanín
Obec Doubovice
Obec Doupovské Hradiště
Obec Drahlín
Obec Drahoňův Újezd
Obec Drahotín
Obec Drahov
Obec Drozdov
Město Dubá
Obec Dudín
Obec Dukovany
Obec Dunajovice
Obec Dvory nad Lužnicí
Obec Dynín
Obec Felbabka
Obec Frahelž
Obec Francova Lhota
Obec Františkov nad Ploučnicí
Město Františkovy Lázně
Město Frenštát pod
Radhoštěm
Statutární město Frýdek-
Místek
Město Frýdlant
Město Frýdlant nad Ostravicí
Obec Frýdštejn
Obec Fryšava pod Žákovou
horou
Obec Habrovany
Obec Habrůvka
Obec Habří
Obec Halámky
Obec Halenkov
Obec Haluzice
Obec Halže
Obec Hamr
Obec Hamry
Obec Hamry
Obec Hamry nad Sázavou

Obec Hatín
Městys Havlíčkova Borová
Město Hejnice
Obec Hejtmánkovice
Obec Herálec
Obec Heřmánkovice
Obec Heřmanov
Obec Heřmanovice
Obec Hladké Životice
Obec Hlásná Třebaň
Obec Hlinná
Město Hlinsko
Obec Hlohovec
Obec Hněvotín
Město Hodonín
Obec Hodonín
Obec Hodslavice
Obec Hojkov
Městys Holany
Obec Holetín
Obec Holín
Obec Holštejn
Obec Holubov
Obec Homole u Panny
Obec Hora Svatého
Šebestiána
Obec Hora Svatého Václava
Obec Horka nad Moravou
Obec Horní Bečva
Obec Horní Bezděkov
Obec Horní Bradlo
Obec Horní Habartice
Město Horní Jiřetín
Obec Horní Lhota
Obec Horní Libchava
Obec Horní Lideč
Obec Horní Lomná
Obec Horní Město
Obec Horní Němčí
Město Horní Planá
Obec Horní Podluží
Obec Horní Police
Obec Horní Řepčice
Město Horní Slavkov
Obec Horní Stropnice
Obec Horní Věstonice
Obec Horní Vltavice
Obec Hory
Obec Hospříz
Obec Hostašovice
Obec Hostěnice
Obec Hostěradice
Obec Hostětín
Obec Hošťalovice
Obec Hošťka
Obec Hovézí
Obec Hraběšice
Město Hradec nad Moravicí
Město Hrádek nad Nisou
Obec Hradiště
Obec Hradištko

Obec Hradištko
Obec Hracholusky
Obec Hrachoviště
Město Hranice
Město Hranice
Obec Hranice
Obec Hrdibořice
Obec Hrobčice
Město Hronov
Obec Hroznová Lhota
Obec Hrubá Skála
Obec Hrubá Vrbka
Obec Hřebečnický
Obec Hředle
Obec Hudlice
Obec Hulice
Obec Huntířov
Obec Husinec
Obec Huslenky
Obec Hutisko - Solanec
Obec Hvozd
Obec Hvozdec
Obec Hvoždany
Obec Hvoždany
Obec Hynčice
Obec Hýskov
Obec Chaloupky
Město Cheb
Obec Chlum
Městys Chlum u Třeboně
Obec Chlumětín
Obec Chlustina
Obec Chocerady
Obec Chodov
Obec Chodov
Městys Chodová Planá
Obec Chodský Újezd
Obec Chorušice
Město Chotěboř
Obec Choteč
Obec Chotiměř
Obec Chotiněves
Obec Choťovice
Obec Chotyně
Obec Chožov
Obec Chraberce
Město Chropyně
Město Chrudim
Město Chřibská
Obec Chříč
Městys Chudenice
Obec Chuderov
Obec Chudoslavice
Obec Chuchelna
Obec Chvaleč
Obec Chvalnov-Lísky
Obec Chvalšiny
Obec Chyňava
Obec Chýnvice
Město Ivančice

Statutární město Jablonec nad
Nisou
Město Jablonné v Podještědí
Město Jáchymov
Obec Jankov
Obec Jankov
Obec Janov nad Nisou
Obec Janová
Obec Janovice
Obec Javorek
Obec Javornice
Obec Javorník
Městys Jedovnice
Obec Jenčice
Obec Jeníkov
Obec Jenišovice
Obec Jeřišno
Město Jeseník
Obec Jeseník nad Odrou
Obec Jestřabí
Obec Jestřebí
Obec Jetřichov
Obec Jetřichovice
Obec Jevany
Město Jílové
Obec Jílovice
Městys Jimramov
Městys Jince
Obec Jindřichov
Obec Jinolice
Obec Jiřetín pod Bukovou
Obec Jiřetín pod Jedlovou
Obec Jiřice
Obec Jistebník
Obec Jívka
Obec Josefův Důl
Obec Kacanovy
Obec Kačlehy
Město Kadaň
Obec Kadov
Obec Kájov
Obec Kalek
Obec Kamberk
Město Kamenický Šenov
Obec Kameničky
Obec Kamýk
Obec Kanice
Obec Kanina
Město Kardašova Řečice
Obec Karlík
Obec Karlov
Obec Karlova Studánka
Obec Karlova Ves
Obec Karlovice
Statutární město Karlovy Vary
Městys Karlštejn
Město Karolinka
Obec Kestřany
Obec Kladno
Město Klášterec nad Ohří
Obec Klášterec nad Orlicí

Obec Klatovec
Obec Klec
Městys Klenci pod Čerchovem
Obec Kleneč
Obec Klentnice
Obec Klokočí
Obec Klokočov
Obec Kněždub
Obec Kněžičky
Obec Kněžmost
Obec Kněžnice
Obec Koberovy
Obec Kokořín
Obec Kolová
Obec Komňa
Obec Komorní Lhotka
Obec Kondrac
Obec Koněprusy
Obec Korno
Obec Korouhev
Obec Koroužné
Obec Korozluky
Obec Korytná
Obec Kořenov
Obec Kosoř
Obec Kostomlaty pod
Milešovkou
Obec Košarňska
Obec Kounov
Obec Kozly
Obec Kozly
Obec Kozojedy
Obec Kožušice
Obec Krakovec
Město Králův Dvůr
Obec Krásná
Obec Krásná
Město Krásná Lípa
Obec Krásné
Obec Krásné
Město Krásné Údolí
Město Krásno
Obec Krásný les
Obec Krasová
Město Kravaře
Obec Kravaře
Obec Krhová
Obec Kroupach
Obec Krouna
Městys Krucemburk
Obec Kryštofovo Údolí
Obec Křekov
Obec Křelov-Břuchotín
Městys Křemže
Obec Křešín
Obec Křídla
Obec Křinice
Obec Křišťanov
Městys Křivoklát
Obec Křižánky
Obec Křižanovice

Obec Křižovatka	Obec Lipník	Obec Malečov
Městys Křtiny	Obec Lipov	Obec Malenovice
Obec Ktiš	Obec Lipová	Obec Malíč
Obec Ktová	Obec Lipová	Obec Malšovice
Obec Kublov	Obec Lipová-lázně	Obec Malý Újezd
Obec Kuklík	Obec Lipovec	Obec Mankovice
Obec Kunčice pod Ondřejníkem	Obec Lipovec	Město Mariánské Lázně
Obec Kunín	Obec Lísek	Obec Markvartice
Obec Kunkovice	Obec Líšná	Obec Martínkovice
Obec Kunratice	Obec Líšná	Obec Mařenice
Obec Kunratice u Cvikova	Obec Líšný	Obec Máslovice
Městys Kunvald	Městys Liteň	Obec Matějov
Obec Kunžak	Obec Lithlavy	Obec Mazelov
Město Kutná Hora	Město Litoměřice	Obec Mcely
Obec Kuželov	Město Litovel	Obec Medlov
Obec Kvítov	Obec Lobeč	Obec Medonosy
Obec Kvítkovice	Obec Lobodice	Obec Měcholupy
Město Kynšperk nad Ohří	Obec Loděnice	Obec Měňany
Obec Kytlice	Město Locket	Obec Merboltice
Obec Lány	Město Lomnice nad Lužnicí	Obec Měrotín
Obec Lány	Obec Lopeník	Obec Měrunice
Město Lanžhot	Městys Loučeň	Obec Městečko
Obec Lašovice	Obec Loučka	Město Meziměstí
Obec Láz	Obec Loučky	Obec Mičov-Sušice
Město Lázně Bohdaneč	Obec Loučná nad Desnou	Obec Michalovice
Město Lázně Kynžvart	Obec Loučovice	Město Mikulov
Obec Lázně Libverda	Obec Louňovice	Obec Mikulovice
Obec Lednice	Městys Louňovice pod Blaníkem	Obec Milhostov
Obec Lenešice	Město Louny	Obec Milíkov
Obec Lenora	Obec Lovčice	Obec Milíkov
Obec Leskovce	Obec Lovečkovice	Obec Milíře
Obec Lesná	Město Lovosice	Město Milovice
Obec Letonice	Město Lučany nad Nisou	Obec Milovice
Obec Lety	Obec Ludvíkov	Obec Milovice
Městys Levín	Obec Ludvíkovice	Město Miroslav
Městys Lhenice	Město Luhačovice	Město Mirošov
Obec Lhota	Obec Luka	Obec Mírová pod Kozákovem
Obec Lhota pod Hoříčkami	Obec Luká	Obec Miřejovice
Obec Lhotka	Obec Lukavice	Obec Miřetice
Obec Lhotka	Obec Lukov	Obec Miskovice
Obec Lhotka nad Labem	Obec Lužice	Obec Míšov
Obec Libčeves	Obec Lužná	Statutární město Mladá Boleslav
Město Libčice nad Vltavou	Obec Lužná	Obec Mladé Bříště
Město Liběchov	Obec Lužnice	Obec Mladeč
Statutární město Liberec	Město Lysá nad Labem	Obec Mladějov
Obec Liberk	Městys Machov	Obec Mladotice
Obec Liběšice	Obec Majdalena	Obec Mladý Smolivec
Obec Libice nad Cidlinou	Obec Malá Bystřice	Obec Mlečice
Městys Libice nad Doubravou	Obec Malá Losenice	Obec Mnichov
Obec Libín	Obec Malá Morava	Obec Mnichov
Obec Libkov	Obec Malá Morávka	Město Mnichovo Hradiště
Obec Libochovany	Obec Malá Skála	Obec Mníšek
Obec Liboměřice	Obec Malá Veleň	Obec Modřišice
Obec Libošovice	Obec Malá Víska	Město Mohelnice
Obec Libouchec	Obec Malá Vrbka	Městys Mohelno
Obec Libuň	Obec Malé Březno	Obec Mokrý - Horákov
Obec Licibořice	Obec Malé Kyšice	Obec Moravičany
Obec Lidečko	Obec Malé Svatoňovice	Obec Morávka
Obec Lichnov	Obec Malé Žernoseky	Město Moravský Krumlov
Obec Lipí	Obec Maleč	Obec Mořina

Obec Mořinka	Obec Nýdek	Město Poběžovice
Obec Mořkov	Obec Obecnice	Obec Počátky
Obec Mosty u Jablunkova	Obec Obora	Obec Podhořany u Ronova
Město Mšeno	Obec Obrnice	Obec Podlesí
Obec Mutěnice	Obec Ohařice	Obec Podluhy
Obec Mutěnin	Obec Ohrazenice	Obec Podmoklany
Obec Mysletín	Obec Ohrozim	Obec Podmokly
Městys Načeradec	Obec Ochoz u Brna	Obec Podsedice
Obec Načešice	Obec Okrouhlá	Obec Podůlší
Obec Náklo	Obec Oldřichov v Hájích	Obec Pohorská Ves
Obec Nalžovice	Obec Oldřiš	Obec Polevsko
Město Nasavrky	Obec Olešnice	Město Police nad Metují
Obec Návojná	Obec Olešnice v Orlických horách	Obec Polná na Šumavě
Obec Návší	Statutární město Olomouc	Obec Polnička
Obec Nebanice	Obec Olomučany	Obec Ponědraž
Obec Nebužely	Obec Opatov	Obec Ponědrážka
Obec Nedašov	Obec Opolany	Obec Postřekov
Obec Nedašova Lhota	Obec Orlické Záhoří	Obec Poteč
Obec Nemanice	Obec Ořech	Obec Potvorov
Obec Nenkovice	Obec Oseček	Obec Pouzdřany
Obec Nepomuk	Město Osečná	Obec Povrly
Obec Nesovice	Obec Osečnice	Městys Pozlovice
Obec Nesvačily	Obec Osek	Obec Prackovice nad Labem
Obec Nevojice	Obec Osek	Hlavní město Praha
Obec Nezabudice	Obec Oskava	Obec Prachovice
Obec Nezdenice	Statutární město Ostrava	Obec Prameny
Obec Nivnice	Obec Ostravice	Obec Prasklice
Obec Nižbor	Obec Ostrov	Obec Pravonín
Obec Nižní Lhoty	Městys Ostrov u Macochy	Obec Pražmo
Obec Nosálov	Obec Ostrovec-Lhotka	Obec Prosenice
Obec Nošovice	Obec Ostružná	Obec Prostřední Bečva
Obec Nová Lhota	Obec Otovice	Obec Provodín
Obec Nová Pec	Obec Otročín	Obec Prysk
Obec Nová Ves	Obec Otročiněves	Město Přebuz
Obec Nová Ves	Obec Oudoleň	Statutární město Přerov
Obec Nová Ves	Obec Ovesné Kladruby	Město Příbram
Obec Nová Ves nad Lužnicí	Obec Palonín	Obec Příbraz
Obec Nová Ves u Bakova	Obec Panoší Újezd	Obec Příkazy
Obec Nová Ves u Chotěboře	Obec Paseky nad Jizerou	Město Přimda
Obec Nová Ves u Nového Města na Moravě	Městys Pavlíkov	Obec Přisečná
Obec Nové Hamry	Obec Pavlov	Obec Přitluky
Obec Nové Heřminovy	Obec Pec	Obec Pustá Kamenice
Město Nové Hradky	Obec Pěčín	Obec Pustá Rybná
Město Nové Město na Moravě	Obec Perná	Obec Pustějov
Město Nové Město pod Smrkem	Obec Peřimov	Obec Pustověty
Obec Nové Mitrovce	Obec Petrov	Obec Putim
Město Nové Strašecí	Obec Petrovice	Obec Rabštejnská Lhota
Městys Nové Veselí	Obec Petrůvka	Obec Račice
Obec Novosedly nad Nežárkou	Obec Petříkov	Obec Račín
Město Nový Bor	Obec Petřvald	Obec Radějov
Obec Nový Dům	Obec Píla	Obec Radhostice
Městys Nový Hrozenkov	Obec Písečná	Obec Radňovice
Obec Nový Jáchymov	Obec Pístina	Obec Radostín
Obec Nový Jimramov	Obec Píšťany	Obec Radostná pod Kozákovem
Obec Nový Kostel	Obec Pitín	Obec Radvanec
Obec Nový Kramolín	Obec Plavsko	Obec Radvanice
Obec Nový Malín	Obec Pliskov	Obec Rakousy
Obec Nový Oldřichov	Obec Ploskovice	Město Rakovník
Městys Nový Rychnov	Město Plumlov	Město Ralsko
	Obec Pňovice	Obec Raná

Obec Raná	Obec Skršín	Obec Studnice
Obec Rapšach	Obec Skryje	Obec Stvolínky
Město Raspenava	Obec Skuhrov nad Bělou	Obec Sudoměřice
Obec Raškovice	Městys Slabce	Obec Suchá Loz
Obec Ratiboř	Obec Slatina	Město Suchdol nad Lužnicí
Obec Ražice	Obec Slatina nad Úpou	Městys Suchdol nad Odrou
Obec Roblín	Město Slatiňany	Obec Suchomasty
Město Rokycany	Obec Slatinky	Obec Suchov
Obec Rokytnice	Obec Slavětín	Obec Suchý Důl
Město Rokytnice nad Jizerou	Město Slavičín	Obec Sulejovice
Město Rokytnice v Orlických horách	Obec Slavíkov	Obec Supíkovice
Město Ronov nad Doubravou	Obec Slavkov	Město Sušice
Obec Roseč	Obec Slopné	Obec Svatá
Obec Rosička	Městys Sloup	Obec Svatý Jan pod Skalou
Obec Roudno	Obec Sloupno	Obec Světlá Hora
Obec Rovná	Obec Slunečná	Obec Světnov
Obec Rovná	Obec Smilovice	Obec Svídnice
Obec Rozsochy	Obec Smržov	Obec Svor
Obec Roztoky	Město Smržovka	Město Svatka
Obec Rozvadov	Obec Snědovice	Obec Svatouch
Město Rožmitál pod Třemšínem	Městys Sněžné	Obec Sýkořice
Město Rožnov pod Radhoštěm	Obec Sobětuchy	Obec Šanov
Obec Rtyně nad Bílinou	Obec Sobiňov	Obec Šemnice
Město Rtyně v Podkrkonoší	Obec Sobotín	Obec Šenov u Nového Jičína
Obec Ruda	Město Sobotka	Obec Šípy
Obec Rudice	Obec Sokoleč	Obec Škrdlovice
Obec Rudice	Obec Sosnová	Obec Šonov
Obec Rudimov	Město Spálené Poříčí	Obec Šošůvka
Obec Rudná pod Pradědem	Obec Spělkov	Obec Štarnov
Obec Rušínov	Obec Srbsko	Obec Štěpánov
Obec Růžďka	Obec Srnín	Obec Štěpánovice
Obec Rybník	Obec Staňkov	Město Štětí
Obec Rybniště	Obec Staňkovice	Obec Štítná nad Vláři-Popov
Obec Ryjice	Obec Stanovice	Obec Štítov
Město Rýmařov	Obec Stará Lysá	Město Štramberk
Obec Rynoltice	Obec Stará Ves	Obec Študlov
Obec Řehlovice	Obec Stará Ves nad Ondřejnicí	Obec Šumice
Obec Řeka	Obec Stará Voda	Obec Tachov
Obec Řevničov	Obec Staré Bříště	Město Tanvald
Obec Říčky v Orlických horách	Obec Staré Hamry	Obec Tasov
Obec Sádek	Město Staré Město	Obec Tašov
Obec Sádek	Město Stárvkov	Obec Těchlovice
Obec Samšina	Obec Starý Hrozenkov	Obec Telecí
Město Sázava	Obec Starý Šachov	Obec Těně
Obec Sázava	Obec Stavenice	Město Teplá
Obec Sazomín	Obec Stebno	Obec Teplice nad Bečvou
Město Seč	Obec Strání	Město Teplice nad Metují
Obec Sedlec	Obec Strašice	Obec Teplička
Obec Sedlice	Město Stráž nad Nežárkou	Obec Terešov
Obec Sedloňov	Obec Stráž nad Ohří	Obec Tetín
Obec Sehradice	Město Strážnice	Městys Tišín
Obec Semice	Obec Struhařov	Obec Tmaň
Obec Semín	Obec Stružnice	Obec Točnick
Obec Skalice u České Lípy	Obec Střelná	Město Tovačov
Město Skalná	Obec Střemy	Městys Trhová Kamenice
Obec Sklené	Obec Střeň	Město Trmice
Obec Skorošice	Obec Stříbřec, Stříbřec 149	Obec Trnovany
Obec Skořice	Obec Střítež nad Bečvou	Obec Trojanovice
Obec Skrbeň	Obec Střížovice	Obec Trokavec
	Obec Studená	Obec Troskovice
	Město Studénka	Obec Trubín

Obec Trubská
Obec Třebeň
Město Třebenice
Obec Třebívlice
Město Třeboň
Obec Třebotov
Obec Třebušín
Obec Třemešné
Město Třemošnice
Město Třešť
Obec Tři Studně
Město Třinec
Obec Tuhaň
Obec Tuchlovice
Obec Tupadly
Město Turnov
Obec Turovec
Obec Tuřany
Obec Tvarožná Lhota
Obec Tvrdkov
Obec Týček
Obec Uherčice
Obec Uhřice
Obec Újezd
Obec Újezd
Obec Újezd
Obec Újezd pod Troskami
Město Uničov
Město Úsov
Obec Ústí
Statutární město Ústí nad
Labem
Město Ústěk
Obec Útvina
Obec Val
Obec Valašská Bystřice
Obec Valašská Polanka
Obec Valašská Senice
Město Valašské Klobouky
Obec Valašské Příkazy
Obec Valkeřice
Město Valtice
Obec Valy
Obec Vápenice
Obec Vápenná
Obec Vápenný Podol
Obec Vatín
Obec Vavřinec
Městys Včelákov
Obec Věcov
Obec Velemín
Obec Velim
Obec Veliš
Obec Velká Buková
Obec Velká Bukovina
Obec Velká Kraš
Obec Velká Lhota
Obec Velká Losenice
Obec Velká nad Veličkou
Obec Velké Albrechtice
Obec Velké Březno

Město Velké Hamry
Obec Velké Chvojno
Obec Velké Karlovice
Obec Velké Losiny
Obec Velké Petrovice
Obec Velké Svatoňovice
Obec Velké Žernoseky
Obec Velký Borek
Obec Velký Osek
Obec Velký Valtinov
Obec Vendryně
Obec Vepřová
Město Verneřice
Obec Vernéřovice
Obec Vernířovice
Obec Veřovice
Obec Veselé
Město Veselí nad Lužnicí
Obec Věšín
Obec Větrušice
Obec Vchynice
Obec Vícov
Obec Vidče
Obec Vidim
Obec Vigantice
Obec Vikantice
Obec Vílanec
Obec Vilémovice
Obec Vinařice
Obec Vinařice
Obec Vítanov
Obec Vlachovice
Obec Vlachovice
Obec Vlastislav
Obec Vlčkov
Obec Vlčkovice
Městys Vojnův Městec
Obec Vojtěchov
Město Volary
Obec Volduchy
Obec Volfartice
Obec Vonoklasy
Obec Vortová
Obec Vrábče
Město Vracov
Obec Vracovice
Obec Vranovice
Obec Vraž
Obec Vražné
Město Vrbno pod Pradědem
Obec Vršovice
Město Vsetín
Obec Všeň
Obec Všeradice
Obec Všeradov
Obec Všetaty
Obec Vyskeř
Obec Vyskytná
Obec Vysočina
Obec Vysoká
Obec Vysoká Pec

Obec Vysoká Srbská
Obec Vysoké
Město Vysoké nad Jizerou
Obec Vysoký Újezd
Obec Vyškovec
Obec Vyšší Lhoty
Město Vyšší Brod
Obec Vyžice
Obec Vyžlovka
Obec Záblatí
Obec Zábोří
Obec Zadní Třeboň
Obec Zádub-Závišín
Obec Záhorovice
Obec Záhoří
Obec Zahrádky
Obec Zachotín
Obec Zaječov
Město Zákupy
Obec Zámostí - Blata
Obec Zašová
Obec Zbečno
Město Zbiroh
Obec Zbuzany
Obec Zbytiny
Obec Zděchov
Město Zdice
Obec Zdobnice
Obec Zlatá Koruna
Obec Zlatá Olešnice
Město Zlaté Hory
Obec Zubrnice
Město Zubří
Obec Zubří
Obec Zvěstov
Městys Zvíkovec
Obec Žalany
Obec Žalhostice
Město Žandov
Obec Žďár
Obec Žďár
Obec Žďár nad Metují
Město Žďár nad Sázavou
Obec Žďárky
Obec Ždírec
Město Ždírec nad Doubravou
Město Žebrák
Obec Žehuň
Obec Želenice
Obec Želetice
Město Železná Ruda
Město Železný Brod
Obec Želízy
Obec Želkovice
Městys Žernov
Obec Žerotín
Obec Žihle
Obec Žilina
Obec Žim
Obec Žitenice
Obec Žitková

Obec Žiželice

Obec Žlebské Chvalovice

Město Žulová

Na úřední desce AOPK ČR a způsobem umožňujícím dálkový přístup
(elektronické úřední desce)

vyvěšeno dne 2. 1. 2024

sejmuto dne: